

KONTAKTY®

NR 375 | MAJ | 2026

1995-2026

TEL.: 030 / 324-16-32, FAX 030 / 375-91-850

e-mail: webmaster@kontakty.org

www.kontakty.org

[@/FC.POLONIA.BERLIN](https://www.facebook.com/FC.POLONIA.BERLIN)
[@/COSMOSUNITEDBERLIN](https://www.facebook.com/COSMOSUNITEDBERLIN)

2 FESTYN SPORTOWY AKTYWNA POLONIA

6 czerwca 2026 od 11:00 do 16:00
Hatzfeldtallee 29 13507 Berlin

Turnieje piłkarskie
Turnieje siatkówki plażowej
Polski catering
Atrakcje dla dzieci
Pokazy karate i boksu
Berliński Turbo Kozak
Gość specjalny!

organizatorzy:

patronat:

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Berlinie

media:

Drogi Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy!

Maj zachwyca! Oszalał nas zapach kwitnących drzew. Kuszą coraz dłuższe wieczory, które aż proszą się o spotkania. Dla Polonii to także czas szczególny: między Świętem Pracy a codziennością budowaną na styku dwóch kultur pojawia się przestrzeń na refleksję, inspirację i wspólne przeżywanie miasta.

Tegoroczny maj przynosi bogaty kalendarz wydarzeń kulturalnych. Gallery Weekend Berlin jak co roku przyciąga miłośników sztuki współczesnej, otwierając drzwi do najciekawszych galerii i pracowni. Festiwal Wiosny w Späth'sche Baumschulen pozwala na chwilę oddechu wśród zieleni i rodzinnej atmosfery, a Międzynarodowy Dzień Muzeów zachęca, by odkrywać - lub odkrywać na nowo - berlińskie instytucje kultury. Kulminacją miesiąca będzie barwny Karnawał Kultur, który przypomina, jak wielogłosowe i różnorodne jest to miasto, w którym wszyscy - także my, Polacy - mamy swoje miejsce.

Maj to także początek sezonu grillowego. Polecamy przepisy Bogusława Sypnia, który jak zwykle ma głowę pełną oryginalnych pomysłów. Parki, ogródki i balkony znów stają się przestrzenią spotkań - tych spontanicznych i tych długo planowanych. To moment, w którym łatwiej złapać równowagę między pracą a odpoczynkiem, między „muszę” a „chcę”.

W tym numerze zachęcamy do zatrzymania się właśnie nad tym „muszę”. Szczególnie polecamy teksty Anny Burek. Czy praca musi zawsze oznaczać sprzedaż własnego czasu? Do rozmyślań na ten m.in. temat zachęca rozmowa z Olgą Łuczewską - jedyną polską rzeczoznawczynią majątkową z podwójnymi uprawnieniami (PL/DE), inwestorką i mentorką. Opowiada ona o tym, jak zamienić ciężko zarobiony kapitał w narzędzie, które zacznie pracować na nas. Rozmawiamy o strategii, odwadze i budowaniu niezależności - tematach szczególnie bliskich tym, którzy żyją i działają między dwoma krajami.

Niech ten maj będzie dla nas czasem otwartości - na kulturę, na ludzi i na nowe sposoby myślenia o sobie samych.

Redakcja

Spis treści

PRAWO / ADWOKACI	str. 7
TŁUMACZE	str. 9
MATRYMONIALNE / TOWARZYSKIE	str. 9
NAUKA / PRACA	str. 10
FINANSE / KSIĘGOWOŚĆ / UBEZPIECZENIA	str. 12
ZDROWIE	str. 17
USŁUGI / INNE	str. 22
NIERUCHOMOŚCI - kupno, sprzedaż, wynajem	str. 24
MOTORYZACJA / TRANSPORT	str. 25

Polnisches Bistro und Lebensmittel

Polskie Bistro w Berlinie - Twój Partner na Każdą Okazję!

Planujesz przyjęcie, spotkanie firmowe lub rodzinną uroczystość? Zaufaj naszemu polskiemu bistro, które zadba o każdy szczegół Twojego wydarzenia! Specjalizujemy się w cateringu oraz kompleksowej obsłudze eventów.

Oferujemy nie tylko wysmienione, autentyczne polskie dania, lecz także pełną obsługę kelnerską i dostawę bezpośrednio na miejsce.

Nasze menu to prawdziwa esencja polskich smaków - doskonale skomponowane na każdą okazję!

Dodatkowo zapraszamy do naszego bistro na przepyszne dania serwowane na miejscu. W naszym sklepie z polskimi produktami znajdziesz wszystko, co potrzebne, aby poczuć się jak w domu.

Skontaktuj się z nami i odkryj, jak smakowicie można uczcić każdą chwilę z polskim bistro w sercu Berlina!

Tempelhofer Damm 200 • 12099 Berlin • U6- Kaiserin Augusta

Tel. 0151 756 39 396

POLISH Pleasure POLSKA IMPREZA

SOBOTA
16 MAJA 2026

GODZ 23.00

DEEJAYS

DJ SK99
DJ MAMOR
DJ BARTEK

MUSIK

POLISH HIT MUSIC
HOUSE. POP & DANCE
BLACKMUSIC
ALLTIMES FAVORITE

TIFFANY
BAR | CLUB | EVENT

ROSMARINSTR. 8 10117 BERLIN

FREIEN EINTRITT FÜR GEBURTSTAGSKINDER BIS 0H

RESERVIEREN & INFOS

+49 178 4081646 / +49 176 36331239

**Maj,
to także miesiąc ważnych
dat i rocznic.**

1 maja
Święto Pracy

2 maja
Dzień Polonii i Polaków za Granicą
oraz Święto Flagi RP

3 maja
Święto Konstytucji 3 Maja

8 maja
rocznica zakończenia drugiej wojny
Światowej w Europie

2 maja – Dzień Polonii i Polaków za Granicą

Burzliwa historia naszego kraju i zmienność sytuacji ekonomicznej sprawiły, że na przestrzeni kilku wieków z kraju wyemigrowało wiele milionów rodaków. Życie na obczyźnie nie zawsze jednak musi oznaczać oderwanie się od korzeni. To od nas samych zależy czy będziemy kultywować polskie tradycje i posługiwać się rodzinnym językiem. Dostaliśmy od życia prawo wyboru. Wielu z nas wybrało życie w innym kraju. My wybraliśmy Berlin i to tu pracujemy, zdobywamy kwalifikacje i coraz wyższą pozycję. Nasza zaradność i pracowitość spowodowały, że Polak/ Polka postrzegany jest jako dobry, porządny fachowiec, dumny i wykształcony Europejczyk. Dzięki takiej postawie pracujemy także na szacunek dla siebie i naszej Ojczyzny. Otwarte granice, wolny wybór, niezależność, daje nam możliwość by żyć godnie, kultywować polską kulturę i obyczaje. Daje nam także poczucie przynależności narodowej, a dzięki posługiwaniu się językiem polskim stajemy się nośnikami kultury narodowej dając świadectwo przywiązania do korzeni.

Niech to nasze święto będzie dniem radości, wspólnie spędzonego czasu w otoczeniu przyjaciół i znajomych.

DZIEŃ POLONII

SOBOTA, 27 CZERWCA 2026 – OD GODZ. 11.00

Ratusz Reinickendorf, Eichborndamm 215, 13437 Berlin
Dojazd: U-Bahn 8 – Rathaus Reinickendorf

Zapraszamy wszystkie polskie i polskojęzyczne organizacje, stowarzyszenia, instytucje, firmy duże i małe do zaprezentowania swojej działalności.
POLACY W BERLINIE PREZENTUJĄ SIEBIE I SWOJE OSIĄGNIĘCIA!

Pod patronatem
Burmistrza Dzielnicy Reinickendorf
Emine Demirbueken-Wegner

Zgłoszenia prosimy kierować do 19 czerwca na adres: post@polskarada-berlin.de

Ambasada
Rzeczypospolitej Polskiej
w Berlinie

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Kultur und Medien

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

**BIURO
POLONII
W BERLINIE**

Inwestowanie w nieruchomości to nie przywilej milionerów, ale strategia na wolność

Czy praca musi zawsze oznaczać sprzedaż własnego czasu? W Święto Pracy odwracamy perspektywę. Olga Łuczewska – jedyna polska rzeczoznawczyni majątkowa z podwójnymi uprawnieniami (PL/DE), inwestorka i mentorka – tłumaczy, jak zamienić ciężko zarobiony kapitał w narzędzie, które zacznie pracować na nas. Rozmawiamy o strategii, odwadze i budowaniu niezależności.

Anna Burek: Twoja ścieżka zawodowa to rzadki przykład połączenia twardej kompetencji technicznych z misją edukacyjną. Jak narodziła się Twoja specjalizacja w tak hermetycznym świecie, jakim jest niemiecki rynek wyceny nieruchomości?

Olga Łuczewska: Moja historia rozpoczęła się 23 lata temu, gdy jako siedemnastolatka przyjechałam na stypendium do Niemiec z zamiarem ukończenia liceum i powrotu do Polski. Berlin jednak ze swoją dynamiką i specyficznym rynkiem, zatrzymał mnie na stałe.

Etos pracy wyniosłam z domu – moja mama, prowadząca własną działalność, była dla mnie żywym dowodem na to, że choć kobieca przedsiębiorczość wymaga odwagi, to daje coś bezcennego: poczucie bezpieczeństwa, niezależność i realny wpływ na własne życie. Z czasem, obok pracy w korporacji, postanowiłam stworzyć własną firmę, w której wspieram

kobiety w zdobywaniu finansowej niezależności i inwestowaniu w nieruchomości. Dziś, będąc mamą, rozumiem to jeszcze mocniej – decyzje finansowe dotyczą nie tylko ambicji, ale też przyszłości dziecka, a podejmujemy je często w codziennym chaosie.

Moja droga nie była „książkowa” – łączyła naukę, pracę i wiele momentów niepewności, które zna większość kobiet żyjących za granicą. Moja edukacja to proces ciągły: ukończyłam cztery kierunki studiów, ściśle sprofilowane pod kątem ekonomii i zarządzania nieruchomością oraz rzeczoznawstwa majątkowego. Jako studentka pracowałam w roli agentki nieruchomości, ta praca uświadomiła mi jedno: nie interesuje mnie sprzedaż oparta na emocjach, lecz twarda analityka. Dziś pełnię funkcję Team Leadera w międzynarodowej korporacji, zarządzając zespołem jedenastu rzeczoznawców. Moje uprawnienia to efekt rygorystycznej certyfikacji w obu krajach. W Niemczech rzeczoznawcy majątkowi, szczególnie współpracujący z bankami, działają według wysokich standardów i ponoszą znaczną odpowiedzialność zawodową. Jako jedyna Polka posiadam uprawnienia nadane zarówno przez polskie Ministerstwo Rozwoju i Technologii, jak i niemieckie certyfikaty zgodne z normą ISO. Mogę przygotowywać wyceny nieruchomości ważne zarówno w Polsce, jak i w Niemczech.

Dodatkowo posiadam tytuł RICS (Royal Institution of Chartered Surveyors), który jest międzynarodowym standardem zawodowym, który gwarantuje, że moje wyceny i analizy spełniają najwyższe standardy jakości i etyki na świecie. To właśnie ta perspektywa – insidera, który widzi, jak banki i inwestorzy oceniają ryzyko – stała się fundamentem mojej dzisiejszej działalności.

Anna Burek: Praca w wielkich korporacjach i wyceny nieruchomości to świat liczb. Skąd decyzja o wyjściu do społeczności na Instagramie i skupieniu się na edukacji kobiet?

Olga Łuczewska: Decyzja ta dojrzewała przez lata pracy w strukturach korporacyjnych.

Prowadząc inicjatywę Women's Network i będąc mentorką, zauważyłam uderzającą dysproporcję w podejściu do finansów. Mężczyźni częściej traktują inwestowanie jako grę logiczną lub konieczność, a kobiety często paraliżujące lęk przed błędem, mimo że statystycznie lepiej analizują ryzyko.

Moja osobista transformacja nastąpiła podczas urlopu macierzyńskiego i dłuższego pobytu we Włoszech – czas na tzw. Tapetenwechsel, czyli zmianę perspektywy. Zrozumiałam, że moja wiedza może realnie odmienić los kobiet, szczególnie polskiej diaspory w Niemczech. Luka pla-

cowa i wynikająca z niej luka emerytalna są w Niemczech brutalne. Wiele kobiet po latach ciężkiej pracy dostaje 800–1.000 euro emerytury – kwotę, która ledwo starcza na życie. Jeśli nic nie zmienimy, możemy dojść do momentu, w którym będziemy musiały liczyć każdy wydatek i rezygnować z rzeczy, które dziś wydają się oczywiste. Nieruchomości są najstabilniejszym narzędziem budowania kapitału, dlatego postanowiłam zdjąć z nich „elitarny” nimb i pokazać, że to strategia dostępna dla każdej świadomej finansowo kobiety. Moja misja na Instagramie i Facebooku to female empowerment w praktyce – pokazuję, jak przejąć kontrolę nad finansami, budować majątek i niezależność. Nieruchomość daje wolność: można ją sprzedać lub czerpać z niej dochód

Anna Burek: Przejdźmy do konkretnych. Wiele osób uważa, że rynek niemiecki jest „zabetonowany” i wymaga milionowych nakładów. Jakie są najczęstsze błędy/mity poznawcze osób, które chcą kupić tu swoje pierwsze mieszkanie?

Olga Łuczewska: Największą barierą nie jest brak pieniędzy, tylko brak wiedzy, jak je mądrze wykorzystać. Wiele moich klientek myśli, że potrzebuje 50% wkładu własnego. Tymczasem przy stabilnych dochodach (nawet na poziomie 2.000–2.500 euro netto), można sfinansować zakup nieruchomości, angażując jedynie kapitał na koszty około-zakupowe – czasem nawet tego wkładu nie trzeba. Kolejny mit to lęk przed prawem lokatorskim. Właściciel ma solidne narzędzia ochrony: przy profesjonalnej weryfikacji najemcy i zastosowaniu ubezpieczenia od utraty czynszu (Mietausfallversicherung), ryzyko problemów jest marginalne – statystycznie dotyczy mniej niż 1% transakcji. Trzeci błąd to emocjonalne podejście do inwestycji. Kobiety często szukają mieszkań, w których same chciałyby mieszkać. Ja uczę patrzeć na nieruchomość jak na „produkt finansowy w opakowaniu z cegły”. Inwestycja musi się finansowo „spinać” w Excelu. Jeśli stopa zwrotu z najmu (Nettomietrendite) jest atrakcyjna, a lokalizacja gwarantuje niski wskaźnik pustostanów, wygląd wnętrza – nawet kolor kafelków – nie ma znaczenia dla rentowności portfela.

Anna Burek: Jako rzeczoznawca patrzysz na budynki inaczej niż agent nieruchomości. Na co zwracasz uwagę podczas oględzin, co dla laika jest niewidoczne?

Olga Łuczewska: Agent chce sprzedać – ja oceniam ryzyko dla kupującego. Podczas wizji lokalnej nie patrzę na umeblowanie, ale na substancję techniczną i wszystko, co może mieć wpływ na wartość oraz bezpieczeństwo inwestycji. Kluczowa jest wcześniejsza analiza dokumentów np. protokołów wspólnoty i Instandhaltungsrücklage, czyli funduszu remontowego wspólnoty. Jako ekspertka badam stan budynku m.in. szczelność i wiek stolarki okiennej, system grzewczy (kluczowe w kontekście GEG), a także stan piwnic i dachu. Często widzę symptomy wilgoci tam, gdzie laik widzi świeżo odmalowaną ścianę. Uczę moje klientki, by podczas oględzin nie chwaliły nieruchomości, lecz punktowały subtelnie słabości. Każda usterka to argument w nego-

cjacjach cenowych. W moich kontrolnych listach uwzględniam również aspekty prawne np. sprawdzam protokoły z zebrań wspólnoty z ostatnich trzech lat. Tam kryje się prawda o konfliktach czy planowanych kosztownych remontach, które mogą obciążyć nowego właściciela. Tego i innych punktów uczę, przekazując wiedzę moim klientkom, aby były zawsze o krok przed sprzedającym.

Anna Burek: Dlaczego Polki w Niemczech potrzebują dedykowanego wsparcia? Przecież mogą pójść do lokalnego niemieckiego doradcy.

Olga Łuczewska: Mogą, ale często napotykają barierę nie tylko językową, ale i kulturową. System kredytowy i notarialny w Niemczech jest inny niż w Polsce. Polki są niezwykle pracowite, często pełnią rolę „ministrów finansów” w swoich domach, ale czują się niepewnie w gąszczu niemieckiej terminologii prawnej.

Większość ekspertów działa po stronie sprzedającego lub banku. Ja jestem niezależna po stronie kupującego. Łączę praktyczną wiedzę inwestorki i rzeczoznawczynie majątkowej – taka kombinacja jest unikatowa. Zapewniam klientkom poczucie bezpieczeństwa i wsparcie na każdym etapie: od analizy zdolności kredytowej i strategii, przez rozpoznawanie wartości rynkowej i prawdziwych okazji, aż po budowanie strategii inwestycyjnej z małym kapitałem. Dzięki temu Polka w Niem-

czech staje się pełnoprawnym graczem na rynku, buduje majątek i bezpieczeństwo finansowe, mając pewność, że jej interesy są w pełni reprezentowane.

Anna Burek: Jakie konkretne kroki oferujesz osobom, które chcą z Tobą współpracować? Czy to jest usługa tylko dla zamożnych?

Olga Łuczewska: Absolutnie nie. Oferta zaczyna się od przystępnych cenowo konsultacji punktowych, gdzie w ciągu 30 lub 60 minut rozwiązujemy konkretny problem, np. oceniamy rentowność konkretnej oferty z portalu lub dokumenty, które otrzymano już do danej nieruchomości. Dodatkowo możemy przeanalizować umowę najmu, koszty eksploatacyjne czy potencjał modernizacji, aby podjąć świadomą decyzję inwestycyjną. Dla osób potrzebujących prowadzenia „za rękę” oferuję pakiety mentoringowe – 4 godziny konsultacji rozłożone na kilka miesięcy, podczas których przechodzimy wspólnie cały proces inwestycji. Napisałam również e-booka, który jest skondensowaną wiedzą rzeczoznawcy podaną w przystępny sposób. To swego rodzaju „mapa drogowa” dla początkujących. W przygotowaniu jest także Akademia – program grupowy, w którym będę mentorować kobiety w drodze do ich pierwszego zakupu. To będzie praktyczna akademicka, z krótkimi, konkretnymi ćwiczeniami, które pozwolą od razu wdrożyć zdobytą wiedzę. Moim celem jest, aby klientka po współpracy była sa-

modzielna i mogła inwestować kolejne nieruchomości bez zależności ode mnie.

Anna Burek: Co doradziłabyś kobiecie, która ma oszczędności, ale boi się obecnej sytuacji gospodarczej, inflacji i wysokich stóp procentowych?

Olga Łuczewska: Powiedziałabym: „Najdroższa nieruchomość to ta, której nie kupiłaś 5 lat temu”. Czekanie na „idealny moment” kosztuje najwięcej. Wyższe stopy w Niemczech zmniejszają konkurencję i dają pole do negocjacji ceny zakupu. To dobry czas aby zainwestować w nieruchomości. Inwestowanie to maraton, nie sprint. Nieruchomość w dobrej lokalizacji zawsze znajdzie najemcę – a dobra lokalizacja nie zawsze oznacza wielkie miasto; mniejsze miejscowości z rosnącym popytem mogą być równie opłacalne. Inflacja zjada gotówkę na koncie, ale jednocześnie powoduje wzrost czynszów i nominalnej wartości budynków. Najważniejsze to przestać się bać kredytu. Kredyt na inwestycję to „dobry dług”, bo s płaca go najemca, budując Twój kapitał. Wynajmując mieszkanie, można odliczyć od podatku koszty zakupu, remontu oraz odsetki od kredytu. Nieruchomości to nie przywilej dla wybranych, to rzemiosło, którego każda kobieta może się nauczyć, zapewniając sobie i dzieciom wolność wyboru. Mały wkład własny może budować duży majątek i bezpieczeństwo finansowe.

FELIETON

Współczesny 1 maja kojarzy nam się głównie z zapachem grilla i tą głęboką ulgą, że w końcu „nie trzeba”. Ale gdyby tak na chwilę odstawić karkówkę i zastanowić się, co właściwie świętujemy? Czy cieszymy się z tego, że mamy pracę, czy raczej z tego, że na

moment możemy o niej zupełnie zapomnieć? Podejście do tego, czym jest praca, przechodzi właśnie ogromną zmianę i warto się nad tym zatrzymać, zanim damy się wciągnąć w kolejny „pożyteczny” sposób na spędzenie wolnego popołudnia.

Kiedyś zasady były jasne i solidne. Wynieśliśmy to z domów: lojalność, uczciwość i przekonanie, że rzetelne wykonywanie obowiązków buduje nasz charakter i daje nam miejsce w społeczności. Patrząc na pokolenie naszych rodziców, widzę ludzi, dla których praca była dowodem na hart ducha i jedynym sposobem na przejęcie kontroli nad własnym losem. W tamtym świecie sprawa była prosta – wymieniało się swój czas i siły na konkretny efekt. Ile włożyłeś wysiłku, tyle byłeś wart.

Dziś ten fundament zaczyna drżeć. Żyjemy w czasach, w których wiele uciążliwych zadań wykonują za nas maszyny. Dobrze nam znana z domów „ciężka orka” przestaje być jedyną miarą tego, co robimy. Praca rzadziej oznacza już sprzedawanie każdej godziny życia, a my – zamiast się z tego cieszyć – często czujemy się zagubieni. Gdzieś z tyłu głowy siedzi nam głos, który mówi, że jeśli nie padamy z nóg ze zmęczenia, to może nie zasłużyliśmy na nagrodę. To poczucie winy jest niepotrzebne, bo dzisiejsza wartość nie bierze się z samego „starania się”, ale z mądrego planowania. Tylko co to właściwie znaczy?

Sukces nie należy już do tych, którzy najdłużej siedzą przy biurku czy warsztacie, ale do tych, którzy potrafią tak zarzą-

dzać tym, co mają – swoimi pieniędzmi, wiedzą i czasem – by pracowało to na ich korzyść. Być pracowitym to dziś coś więcej niż tylko sumiennosc. To umiejętność zarządzania własną wolnością. Może więc warto, szczególnie mieszkając w Berlinie – mieście, które uczy szacunku do różnorodności i niezależności – w to specyficzne święto spojrzeć na siebie nie przez pryzmat „etatu”, ale właśnie „wolności”. Nowy etos pracy to traktowanie jej jako narzędzia, które ma nam służyć do budowania życia na własnych zasadach. Nie jesteśmy tylko trybikami w maszynie; jesteśmy ludźmi, którzy mają prawo decydować o tym, jak wygląda ich codzienność. A praca nie musi być w jej centrum.

Jak więc podejść do 1 maja w 2026 roku, żeby nie wpaść w pułapkę kolejnego zadania do odhaczenia? Zamiast planować „efektywny relaks” z zegarkiem w rękę, można po prostu dać sobie prawo do świętowania po swojemu, bez patrzenia na to, co wypada. Dobrym pomysłem na ten dzień jest po prostu docenienie momentu, w którym to my, a nie nasz grafik, trzymamy stery. To okazja, żeby zamiast cieszyć się z samego faktu posiadania zajęcia, zauważyć własną sprawczość w tym, że potrafimy budować życie dające nam realne oparcie i spokój. Nie chodzi o to, by dziękować losowi za etat, ale by przyznać przed samym sobą, że każda decyzja o szukaniu lepszych rozwiązań, o nauce nowych rzeczy czy o mądrym dbaniu o domowy budżet, przybliżyła nas do tej wolności, którą mamy teraz na wyciągnięcie ręki.

Kiedy więc w końcu siadamy przy tym grillu, najfajniejszą rzeczą, jaką możemy poczuć, jest świadomość, że praca stała się narzędziem do budowania codzienności, a nie jej głównym celem. W 2026 roku powód do dumy jest prosty: to ten moment, kiedy zamykasz laptopa lub odkładasz narzędzia i wiesz, że robisz to dlatego, że chcesz, a Twoje życie poza pracą jest równie poukładane i wartościowe, co Twoje zawodowe sukcesy.

Anna Burek

Wielka Gra - Dlaczego w 2026 roku nauka stała się wyrokiem śmierci?

Sofony na przedmieściach

Wyobraź sobie ciszę nocną na przedmieściach Bostonu lub w spieczonych słońcem dolinach Kalifornii. To tam, w sterylnych laboratoriach i skromnych domach jednorodzinnych, rozstrzygają się losy świata, o których nie przeczytasz w komunikatach prasowych Pentagonu. W ciągu ostatnich kilku miesięcy 2025 i początku 2026 roku, zachodnim światem nauki wstrząsnęła seria zdarzeń, które dla postronnego obserwatora są tragediami kryminalnymi, ale dla analityków wywiadu stanowią **chirurgiczną operację „osłepiania” supermocarstwa.**

Fani literatury science-fiction czują tu znajomą dreszcz. W „Problemie trzech ciał” Liu Cixina obca cywilizacja blokuje postęp ludzkości, eliminując naukowców i doprowadzając ich do obłędu. W 2026 roku, w obliczu otwartego konfliktu USA-Iran i narastającej zimnej wojny z Chinami, ta wizja przestała być fikcją. Ktoś właśnie zaczął metodycznie strącać najcenniejsze figury z globalnej szachownicy.

Nekrologi, które zmieniają układ sił

Kiedy ginie generał, zastępuje go pułkownik. Kiedy ginie polityk, partia wystawia następcę. Ale kiedy ginie człowiek, który jako jedyny rozumie fizykę magnetycznego uwięzienia plazmy lub unikalne wiązania w stopach metali lotniczych, projekt staje w miejscu na lata. To jest strategia „**wąskiego gardła**”.

Spójrzmy zatem na listę strat. **Nuno Loureiro z Massachusetts Institute of Technology** – człowiek, który przybliżył nas do komercyjnej fuzji jądrowej. Fuzja to „Święty Graal” energetyki, „sztuczne słońce”, które uczyniłoby ropę z Iranu i gaz z Rosji bezwartościowymi odpadami historii. Jego śmierć w grudniu 2025 roku to nie tylko tragedia osobista; to polisa ubezpieczeniowa dla petro-dyktatur na kolejne lata dominacji surowcowej.

Potem przyszły kolejne ciosy. **Carl Grillmair z Caltech**, ekspert od ciemnej materii i astrofizyki, zastrzelony na własnym ganku. **Monica Reza z Jet Propulsion Laboratory**, której badania nad stopem Mondaloy pozwalały amerykańskiemu pociskom hipersonicznym wytrzymać temperaturę rzędu tysięcy stopni Celsjusza. Jej zaginięcie w górach Angeles National Forest „osłepiło” amerykański program zbrojeniowy w momencie, gdy Iran, wspierany technologicznie przez Moskwę, zaczął testować własne rakiety nowej generacji.

William McCasland

I wreszcie **Jason Thomas (Novartis)** i **gen. Neil McCasland (Air Force Research Laboratory)**, żywa encyklopedia „czarnych programów” Pentagonu.

Obaj zginęli w niejasnych okolicznościach. Ciało Thomasa odnaleziono niedawno (marzec 2026) w jeziorze bez śladów udziału osób trzecich (w tle pojawiają się osobiste tragedie rodzinne). Z kolei gen. McCasland zniknął pod koniec lutego w Nowym Meksyku, zabierając ze sobą rewolwer oraz wiedzę o najwyższym stopniu utajnienia.

Szachownica cieni: Kto przesuwają figury?

W tej grze nie ma jednego sprawcy, jest za to **synergia interesów.** Dla Iranu, uwikłanego w marcu 2026 roku w bezpośrednią wymianę ognia z USA, eliminacja mózgow odpowiedzialnych za amerykańską przewagę technologiczną to jedyny sposób na zniwelowanie dysproporcji sił. Iran nie musi zatopić lotniskowca; wystarczy, że uniemożliwi Amerykanom szybkie wdrożenie systemów obrony satelitarnej.

Rosja z kolei gra rolę „cichego współnika”. Każdy rok opóźnienia w badaniach nad fuzją jądrową to miliardy dolarów wpływów z surowców, które płyną do Moskwy mimo sankcji. Z kolei Indie, próbując zachować neutralność, stają się „szarą strefą” – miejscem, gdzie rosyjskie i irańskie wywiady próbują przejmować osierocone projekty lub werbować zastraszonych zachodnich badaczy.

Na to wszystko nakłada się cień globalnych koncernów paliwowych. Dla nich darmowa energia z fuzji to egzystencjalne zagrożenie. W świecie wielkiego kapitału granica między „intereseem narodowym” a „zyskiem korporacyjnym” zaciera się, tworząc sojusze, o których nie śniło się autorom thrillerów politycznych.

Genius Act: Złota klatka dla mózgow

Odpowiedzią Waszyngtonu na ten pogrom jest **Genius Act** – najbardziej radykalna ustawa w historii zachodniej nauki. To przyznanie się do bolesnej prawdy: nauka przestała być domeną wolnej wymiany myśli, a stała się amunicją.

Genius Act zmienia status naukowców strategicznych w „zasoby narodowe”. Osoby takie jak zmarły Loureiro czy zaginiona Reza trafiają teraz pod całodobową ochronę kontrwywiadu, ale cena za to jest ogromna. Ich badania zostają utajnione, ich podróże zagraniczne – zakazane, a ich kontakty prywatne – monitorowane. To koniec ery „otwartego uniwersytetu”. Kampusy MIT czy Caltech zamieniają się w odizolowane enklawy, gdzie wiedza jest bunkrowana przed wzrokiem Pekinu, Teheranu i Moskwy.

Londyński rykoszet i indyjski dylemat

Wprowadzenie Genius Act wywołało finansowe tsunami w **londyńskim City**. Wielka Brytania, będąca dotąd pomostem finansowym świata, została zmuszona przez USA do wyboru: pełna lojalność technologiczna albo odcięcie od danych wywiadowczych. Londyn musiał zablokować miliardy dolarów zjatyckiego kapitału, co doprowadziło do gwałtownego przededefiniowania brytyjskiej polityki finansowej. City przestał być placem zabaw dla oligarchów i chińskich funduszy celowych, stając się częścią „fortecy zachodniej technologii”.

Indie z kolei stanęły przed dylematem: kontynuować współpracę kosmiczną z NASA (podlegając rygorom Genius Act), czy postawić na własny, tańszy rozwój wspierany przez „wykłych” naukowców ze wschodu? Wybór New Delhi zadecyduje o tym, czy w 2030 roku będziemy mieli jeden światowy standard technologiczny, czy dwie odrębne, wrogie sobie sfery wiedzy.

Perspektywa 2031: Czy wyłączą nam przyszłość?

Analizując ostatnie pięć lat, widać wyraźny

trend: **demokratyzacja wiedzy dobiegła końca.** Jeśli obecny wzór eliminacji naukowców i radykalnej odpowiedzi państw się utrzyma, w 2031 roku będziemy żyli w świecie „technologicznego apartheidu”.

- **Dla cywila (Kowalskiego czy Smitha):** Oznacza to utrzymanie wysokich cen energii, ponieważ badania nad fuzją zostały zamrożone przez strach i klauzule tajności.
- **Dla medycyny:** Oznacza to spowolnienie w onkologii czy genetyce, gdyż biologia chemiczna (jak w przypadku Jasona Thomasa z Novartis) stała się częścią programów obrony biologicznej.
- **Dla społeczeństwa:** To narodziny „efektu mrożącego”. Najzdolniejsze umysły mogą zacząć unikać pracy dla rządu czy NASA, wybierając bezpieczne, trywialne zawody, by nie stać się kolejnym nazwiskiem na liście strategicznych celów obcego wywiadu.

Podsumowanie

Wojna USA-Iran w 2026 roku to tylko widoczny front. Prawdziwa walka toczy się w ciszy domowych gabinetów i podziemnych laboratoriów. Śmierć naukowców powiązanych z NASA i JPL to sygnał, że „Wielka Gra” weszła w fazę ostateczną. Nie gramy już o terytoria, gramy o to, kto będzie posiadał klucze do następnego stulecia.

Partia szachów trwa. Niektóre pionki spadły, inne są w odwrocie. Naszą rolą – jako obywateli – jest pilnować, by w tej pogoni za bezpieczeństwem i dominacją, nie zgubiono tego, co w nauce najważniejsze: odwagi do sięgania po to, co niemożliwe. Bo jeśli nauka na stałe zamknie się w bunkrach, to niezależnie od wyniku wojny w Iranie, wszyscy już przegraliśmy naszą przyszłość.

Wniosek? Genius Act to pancierz, który może nas ochronić przed atakiem, ale jednocześnie jest zbroją tak ciężką, że może uniemożliwić nam dalszy marsz naprzód.

To nie jest fantastyka. To rzeczywistość, w której **informacja stała się zbyt cenna, by mogła być wolna.**

Śmierć naukowców powiązanych z NASA i JPL to sygnał, że przeciwnicy USA (oś Iran-Rosja-Chiny) zidentyfikowali najsłabszy punkt zachodniej maszyny: **ludzką śmiertelność.** Zamiast niszczyć rakiety, taniej i skuteczniej jest wyeliminować osobę, która wie, jak je zbudować.

Jesteśmy świadkami końca ery radosnej globalizacji. Wchodzimy w epokę, w której nauka jest nowym złotem, a laboratoria – najbardziej strzeżonymi skarbcami świata. Każdy Kowalski odczuje to w rachunkach za prąd i w tym, co widzi (lub czego nie widzi) w swoim smartfonie.

Czy w świecie, gdzie wiedza jest wyrokiem śmierci, znajdą się jeszcze odważni, by sięgać gwiazd? To pytanie pozostaje otwarte.

Bartosz Drajling

Bartosz Drajling
Finanzdienstleistungen
Berlin-Wilmersdorf
T: 01511 8666 445
F: 030 92109905
M: drajling.finanz@web.de

Oferujemy **szybkie terminy!**

Rozmowa z adwokatem odbywa się zawsze w języku polskim

- PRAWO KARNE
- PRAWO CYWILNE
- PRAWO RODZINNE
- PRAWO DROGOWE
- PRAWO PRACY

Tel. 030 48 82 57 48

 +49160 903 59 551

www.polski-adwokat-berlin.de

Nürnberger Straße 49, 10789 Berlin, U-Bahnhof: Kurfürstendamm lub Wittenbergplatz

KANCELARIA ADWOKACKA LUIZA A. KIJOWSKA

Adwokat
Fachanwältin für Verkehrsrecht
Kurfürstenstraße 23
10785 Berlin

Tel.: 030 - 311 66 92 - 6
Fax: 030 - 311 66 92 - 7
Mobil: 0178 - 197 90 53

info@ra-kijowska.de
www.ra-kijowska.de

Służę Państwu z pomocą:

- prawo ruchu drogowego

Regulacja wypadków w Polsce i w Niemczech według prawa Unii Europejskiej.

- prawo rodzinne

- prawo cywilne

- prawo karne i wykroczeń (Ogólne prawo karne, o charakterze seksualnym, narkotyków i nieletnich.)

Mecenas Kijowska rozmawia po polsku i niemiecku.

np

Rechtsanwältin
NATALIA M. POSPIESZNA

- PRAWO RODZINNE, ROZWODY
- PRAWO DROGOWE I KARNE
- PRAWO GOSPODARCZE, WINDYKACJA
- PRAWO UMÓW, ODSZKODOWANIA
- NAJEM I NIERUCHOMOŚCI

 +49 (0) 163 9287 373

Kluckstr. 36 · 10785 Berlin · T +49 (0) 30 / 629 330 44
F +49 (0) 30 / 629 330 440 · office@np-law.de · www.np-law.de

Monika Gdaniec

Adwokat
Fachanwältin für Familienrecht
Specjalistka do spraw rodzinnych

Porady i reprezentacja w sprawach prawa rodzinnego i prawa przemocy domowej:

- separacja
- rozwód
- mieszkanie małżeńskie
- podział majątku
- alimenty separacyjne
- przemoc domowa
- władza rodzicielska
- ustalenie widzeń z dziećmi
- ustalenie i podważenie ojcostwa
- ustalenie miejsca zamieszkania dziecka
- alimenty dziecięce i dzieci pełnoletnich
- porwanie dziecka przez rodzica

Nürnberger Straße 24A
10789 Berlin

www.gdaniec.eu
kanzlei@gdaniec.eu

Telefon: 030/ 397 28 682
Fax: 030/ 397 28 683
WhatsApp: 01515 29 00 995
Facebook:
Adwokat Monika Gdaniec

UWAGA! Nowy adres!

Stefan Nowak

mecenas

Specjalista prawa rodzinnego

- uznany przez izbę adwokacką specjalista prawa rodzinnego
- wieloletnie doświadczenie w problemach z Jugendamten
- rozwody, alimenty, władza rodzicielska, kontakty z dziećmi itp.

UWAGA! Nowy adres!

Bergmannstr. 103, 10961 Berlin

Tel.: +4930 /611 33 14, Mobil: 0177 888 76 03

Fax: +4930 / 611 19 05

E-mail: stefan.nowak@t-online.de

KAMIL KUBITZ

ADWOKAT - RECHTSANWALT

Mówimy po polsku

Świadczymy usługi prawne w języku polskim w zakresie:

prawa pracy, w tym szczególnie:

- wypowiedzenie umowy o prace
- świadczenie pracy
- odprawa/odszkodowanie (Abfindung)
- leasing pracowników (Arbeitnehmerüberlassung)
- płaca minimalna
- napomnienie (Abmahnung)
- wynagrodzenie
- wynagrodzenie w okresie chorobowym

Doradzamy Państwu ww dziedzinach prawa oraz reprezentujemy przed sądami i urzędami.

Kamil Kubitz
Rechtsanwalt/Adwokat

Wittenbergplatz 2
10789 Berlin
Tel.: 030/236377221
Fax: 030/236377269
E-Mail: kamilkubitz@aol.com

Kancelaria prawna Jhb.legal

Prawnicy specjalizujący się w prawie karnym

Od ponad 15 lat

Specjalizacja: prawo karne, prawo karne skarbowe, prawo cywilne, prawo pracy

Kontakt:

E-Mail: kontakt@jhb.legal

Internet: jhb.legal

Telefon: polski/rosyjski 0157/37541355

Andreas Junge, Adwokat

Rechtsanwaltskanzlei

Grażyna Jopek

Rechtsanwältin i Radca prawny

Masz problemy prawne w Niemczech lub w Polsce?

Porady i obsługa prawna na gruncie prawa niemieckiego i polskiego
Reprezentacja przed sądami w Niemczech i w Polsce

Prawo cywilne (nakaz zapłaty)
rodzinne (rozwoły, alimenty)
spadkowe (testamenty, zachowek)
odszkodowania, prawo najmu
prawo karne, drogowe

Müllerstr. 156 A, 13353 Berlin
U-Bahn: Leopoldplatz
☎030 / 547 37 078
Mobil: 01791295896
gjopek@web.de

**ANWALTSKANZLEI
STEFAN SLABIK**

PORADY W JĘZYKU POLSKIM I NIEMIECKIM

Szczególnie w kierunkach prawnych:

- PRAWO CYWILNE OGÓLNE - ALLGEMEINES ZIVILRECHT
- PRAWO PRACY - ARBEITSRECHT
- PRAWO CYWILNE I KARNE - DROGOWE - VEHRKEHRSZIVIL - UND VEHRKEHRSTRAFRECHT
- PRAWO UBEZPIECZENIOWE - VERSICHERUNGSRECHT

www.advocat-slabik.de

Adwokat Slabik mówi po polsku!

Tel.: 030 / 72 0192 88

MOTZENERSTR. 51, 12277 BERLIN

Fax: 030 / 72 0192 89

W pobliżu S-Bahn S-2

Mobil: 0179 / 395 03 27

Stacja Schichauweg ca. 300 m

e-mail: Raslabik@t-online.de

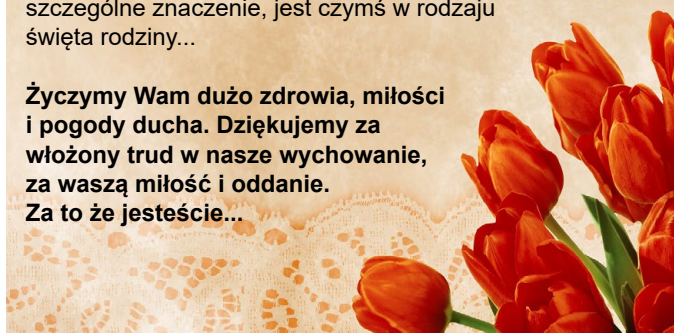
26 maja – Dzień Matki

Najpiękniejsze święto i najbardziej osobiste święto w roku. Matka – to synonim miłości i dobra, ciepła rodzinnego i szczęścia, wierności i przywiązania, przyjaźni i wiary w to wszystko, co piękne i szlacheckie.

Matka jest natchnieniem dla poetów, artystów i kompozytorów. Opiewano ją w pieśniach, utrwalano na płótnie tę zmęczoną, uśmiechniętą, radosną, dumną ze swojego macierzyństwa i tę, która radość życia oddała swoim dzieciom.

W Polsce Dzień Matki obchodzimy 26maja. W Niemczech podobnie jak w USA w drugą niedzielę maja. Dla dzieci i młodzieży to święto jest tradycją i ma szczególne znaczenie, jest czymś w rodzaju święta rodziny...

Życzymy Wam dużo zdrowia, miłości i pogody ducha. Dziękujemy za włożony trud w nasze wychowanie, za waszą miłość i oddanie. Za to że jesteście...

Rechtsanwalt & Strafverteidiger

- Adwokat & obrońca karny -

Kurfürstendamm 152, 10709 Berlin

Tel.: 030 - 80 96 26 31

Mec. Bartłomiej Kononowicz (U7: Adenauerplatz)

- Prawo karne (główna działalność)
- Prawo drogowe (wypadki etc.)
- Prawo rodzinne (rozwoły)
- Prawo cywilne (nakazy zapłaty etc.)

Porady w języku polskim i niemieckim

Fax: 030-80 96 26 32 Mobil: 0163 - 384 80 96

E-Mail: ra@kononowicz.de Internet: www.kononowicz.de

Rechtsanwaltskanzlei
in Kooperation (keine GbR)

Rechtsanwalt
Tomasz Kochanowski

Steuerberatungskanzlei

Steuerberaterin Dipl. Kffr.
Katarzyna Kochanowska

Spezialisacja

- * Prawo Karne
- * Prawo Pracy
- * Prawo Podatkowe
- * Obsługa Spółek
- * Prawo Rodzinne

E-Mail: kanzlei-kochanowski@t-online.de

Spezialisacja

- * zakładanie firm i spółek
- * pełna obsługa podatkowa i księgowania
- * profesjonalne doradztwo podatkowe z uwzględnieniem międzynarodowego prawa podatkowego

E-Mail: stb@kochanowska.de

Hohenzollerndamm 61, 14199 Berlin;
Tel.: 81 82 0003; Fax.: 81 82 0004

Sprechzeiten: Mo., Di., Do. 09:00 – 18:00, Mi. 09:00 – 16:00, Fr. 09:00 – 14:00

KANCELARIA ADWOKACKA

Rok założenia 2003

Peter Kupisz

Kompetentna opieka prawna jest drogą do sukcesu

Oferuję rzetelne porady oraz opiekę prawną w języku polskim i niemieckim w następujących dziedzinach prawa:

- prawo karne i drogowe
- prawo rodzinne
- prawo pracy
- prawo gospodarcze

Peter Kupisz

biuro:
Blumenstr. 49, 10243 Berlin
(nahe Alexanderplatz
am U-Bhf. Strausberger Platz)

tel.: 030 68 23 11 07

fax: 030 68 23 11 08

kom. 0163/ 53 494 53, e-mail: kupisz@gmx.de, www.kupisz.de

Matrymonialne / Towarzyskie

Może fajny facet lat 60, pozna fajną Panią o tych samych zamiarach. Tel.: 030 43776396 lub 0176 60372115

Pan 55 lat, stała praca od 30 lat mieszkający w Berlinie pozna miłą Panią do 52 lat. Tel : 0163 4388998

RA Magda Labun

Adwokat mowiacy

w jezyku polskim

L & M Rechtsanwälte PartG mbB

www.l-und-m-rechtsanwaelte.de

+49 30 470 13 99-6 + 49 172 753 25 78

r.werner@l-und-m-rechtsanwaelte.de

diedziny prawa m.in.:

prawo rodzinne

karne * pracy * najmu *

sprzedaży * budowlane *

szkolne * ruchu drogowego

TŁUMACZE

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY

Ewa Golabek-Alberth

Wszystkie tłumaczenia, krótkie terminy

tel.: 030 814 93 668 kom. 0152 226 79 474

fax: 030 21978655 golabek-alberth@vodafone.de

Braunschweiger Str. 50, 12055 Berlin, S/U Neukölln

Zygmunt J. Piątosza

Tłumacz przysięgły języków niemieckiego i polskiego
Teksty ekonomiczne, techniczne, prawne, dokumenty

Tłumaczenia ważne także w Polsce !

Tel. (030) 262 68 04, Fax (030) 261 27 69

Mobil (0172) 30 78 355

Zygmunt@compuserve.com

14197 Berlin-Wilmersdorf, Johannisberger Str. 41A

Waldemar Maluński - tłumacz przysięgły jęz. niemieckiego

Po uzgodnieniu terminu niektóre tłumaczenia wykonuję na poczekaniu:
akty urodzenia, małżeństwa itp., zaświadczenia do ślubu!

Biuro: Emmentaler Str. 95, 13409 Berlin-Reinickendorf

Dojazd do Residenzstraße/Emmentaler Straße: U8, Bus 122 i 125

Tel.: (030) 57798194; tel. kom.: 0162 917 96 98; e-mail: info@maluski.de

Katharina-Heinroth-Grundschule

Staatliche Europa-Schule Berlin
(Deutsch / Polnisch)

Serdecznie zapraszamy
na zapisy przyszłych pierwszoklasistów.

Wir freuen uns auf die Anmeldungen
der zukünftigen Schulkinder.

Cieszymy się na kontakt z Państwem i Państwa dzieckiem!

Wir freuen uns auf Sie und Ihr Kind!

Katharina-Heinroth-Grundschule
Münstersche Straße 16
10709 Berlin
Tel: (030) 89043951-11

www.katharina-heinroth-grundschule.de

BRAINS TRUST GMBH

WIRTSCHAFTSPRÜFUNGSGESELLSCHAFT
STEUERBERATUNGSGESELLSCHAFT BERLIN

Jesteśmy nowoczesną kancelarią z siedzibą w centrum Berlina w pobliżu Kościoła Pamięci (Gedächtniskirche). Zajmujemy się obsługą księgową i prawno-podatkową głównie dla przedsiębiorstw z Polski wchodzących lub działających już na rynku niemieckim, np. w formie GmbH lub UG.

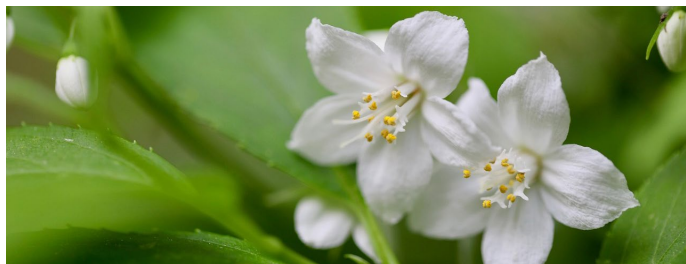
W celu powiększenia naszego zespołu poszukujemy:

- osoby z wykształceniem i doświadczeniem księgowym na rynku niemieckim ze znajomością języka polskiego i niemieckiego
- osoby chętnej do nauki zawodu – specjalista do spraw podatkowych (Ausbildung zum/zur Steuerfachangestellten).

W przypadku zainteresowania prosimy o kontakt.

Meinekestr. 27, 10719 Berlin
info@brains-trust.eu

Tel. +49 30 / 88 92 27 80 • Tel. +48 696 004 412

Polsko-niemiecka praktyka stomatologiczna w Spandau poszukuje pomocy dentystrycznej. Możliwe zatrudnienie także jako AZUBI lub na Minijob. Prosimy o Kontakt na adres: akdent@web.de

Berlinek

Sprachenzentrum

Dr. Anna Weise e.K.

Intensywne kursy języka niemieckiego

Prowadzone przez kompetentnych i miłych nauczycieli z licencją BAMF, w międzynarodowych grupach i miłej atmosferze

Możliwe dofinansowanie lub przejęcie całych kosztów przez Urząd d.s. Migracji i Uchodźców
Bundesamt für Migration und Flüchtlinge

Kursy odbywają się rano, po południu lub wieczorem - stacjonarnie lub online

Oferujemy także Jobcoaching, programy indywidualne oraz korepetycje: angielski, francuski, hiszpański, polski, rosyjski oraz inne przedmioty

Szkoła w Charlottenburg

Kantstraße 151, 10623 Berlin
Tel.: 030 347 87 266
post@berlinek.de

Szkoła w Reinickendorf

Maarer Str. 48, 13435 Berlin
Tel.: 030 403 96 222
post-mv@berlinek.de

Zapraszamy! www.berlinek.de

**ZAPRASZAMY
DO ODDZIAŁU DZIECIĘCEGO
POLSKIEJ SZKOŁY PRZY AMBASADZIE RP**

**PRZYGOTOWANIE DO NAUKI W SZKOLE POLSKIEJ
POZNAWANIE POLSKIEJ KULTURY PRZEZ ZABAWĘ
WARSZTATY O POLSKICH TRADYCJACH
SERDECZNA ATMOSFERA
UDZIAŁ W ZAJĘCIACH JEST DARMOWY**

**ADRES: GORGASRING 3, 13599 BERLIN-HASELHORST
ZGŁOSZENIA: BERLIN@ORPEG.GOV.PL**

Gallery Weekend Berlin

1-3 maja 2026

Gallery Weekend Berlin to jedno z najważniejszych wydarzeń poświęconych sztuce współczesnej w Niemczech, zapraszające zwiedzających do zapoznania się z berlińską sceną artystyczną.

W 2026 roku odbędzie się 22. edycja Gallery Weekend. Weźmie w niej udział około 50 galerii, które zaprezentują prace ponad 80 artystów z ponad 20 krajów. Z biegiem lat Gallery Weekend stał się niezwykle dochodowym wydarzeniem na rynku sztuki.

W 2026 roku Gallery Weekend wprowadza nową sekcję o nazwie „Perspektywy”. Skupia się ona na różnorodności berlińskiej sceny galeryjnej. Galerie są zaproszone do prezentowania niezwykłych projektów wystawienniczych i wybitnych stanowisk artystycznych. Wybrane galerie będą się zmieniać co roku.

W Gallery Weekend 2026 wezmą udział następujące galerie (uporządkowane według dzielnic, z nazwiskami wystawiających się artystów w nawiasach – zmiany zastrzeżone):

Mitte:

Capitain Petzel (Rodney McMillian), Galerie Guido W. Baudach (Auto-Paragone, group exhibition), BQ (Philipp Gufler), Galerie Neu (Counterplay, group exhibition), Galerie Eigen+Art (Brett Charles Seiler; Nils Ben Brahim), Judin (Jorinde Voigt; Adam Lupton), Michael Sailstorfer), Galerie Neugerriemschneider (Jorge Pardo; Pae White; perceptual territories – cut, split, layered), psm (Berni Searle), Hua International (Qiu Ruixiang), Galerie Esther Schipper (Tauba Auerbach; Celeste Rapone), Galerie Thomas Schulte (Jonathan Lasker; Walid Raad; José Monteleagre), Sprüth Magers (Thomas Demand; Robert Elfgren; Martine Syms), Dittrich & Schlechtriem (Monty Richthofen), Schiefe Zähne (Lukas Quietzsich), Tanja Wagner (Elisa Giardina Papa), Alexander Levy (Anne Duk Hee Jordan), Galerie Levy (Christiane Löhr), Nagel Draxler (Heimo Zobernig; Huang Rui), Barbara Wien (Ingrid Wiener), Galerie Isabella Bortolozzi (Adam Gordon), Anton Janizewski (Jiyeon Chung) Mountains (Shinoh Nam), Walter Storms Galerie (Giorgio Griffa)

Friedrichshain-Kreuzberg:

Ebensperger (Göksu Kunak), Galerie Barbara Thumm (Farkhondeh Shahroudi, Gülbin Ünlü), Galeria Plan B (Marieta Chirulescu), Buchmann Galerie (Bernd Koberling), Galerie carlier/gebauer (Nida Sinnokrot, Luis in friendly company, group exhibition), Galerie Konrad Fischer (Daniel Buren), Kraupa-Tuskany Zeidler (Brook Hsu), Soy Capitán (Camilla Steinum), Klemm's (Juan Pablo Echeverri), Galerie Nordenhake (John Zuerier), Trautwein Herleth (Stella Zhong), Sweetswater (Hanna Stiegeler)

Charlottenburg-Wilmersdorf:

Galerie Buchholz (Yuji Agematsu), Crone (Franz West, Bruno Gironcoli), Contemporary Fine Arts Galerie (Travis MacDonald), Galerie Michael Haas (group exhibition: D'après Manet: Jean Dubuffet), Meyer Riegger (Caroline Bachmann), Kunsthandel Wolfgang Werner (Willi Baumeister, Rudolf Belling), Lars Friedrich (Sam Pulitzer), Galerie Friese (Sławomir Elsner), Max Hetzler (Darren Almond, Vivien Zhang, group exhibition: The Self Assessed), Société (Wynnie Mynerva, Edi Rama), Michael Werner (Markus Lüperitz), Wentrup (Sophie von Hellermann)

Tempelhof-Schöneberg:

Chert Lüdde (Petrit Halilaj, Robert Rehfeldt), Molitor (Ketuta Alexi-Meskhisvili), Noah Klink (Josefine Reisch, Miriam Umiń), Kow Berlin (Candice Breitz), Tanya Leighton Gallery (Antonio Ballester Moreno)

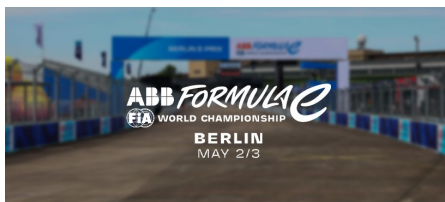
Steglitz-Zehlendorf:

Galerie Bastian (Max Liebermann) Więcej informacji:

www.gallery-weekend-berlin.de

Berlin E-Prix: Formula E - wyścig w Berlinie

2 i 3 maja 2026

W 2026 roku wyścig serii Formuły E, poświęconej sportom motorowym z wykorzystaniem pojazdów w pełni elektrycznych, ponownie odbędzie się na terenie dawnego lotniska Tempelhof w Berlinie.

Samochody Formuły E przyspieszają od zera do 100 kilometrów na godzinę w mniej niż trzy sekundy, ale generalnie są niewiele głośniejsze od zwykłego samochodu osobowego. Ich prędkość maksymalna wynosi do 280 km/h.

Po premierowym wyścigu serii w 2015 roku, który odbył się na terenie Tempelhofer Feld, organizatorzy przenieśli zespoły w 2016 roku do dzielnicy Mitte, na granicy z Friedrichshain. Wyścig odbywał się wzdłuż Karl-Marx-Allee, Straußberger Platz i Lichtenberger Straße. W 2017 roku wyścigowy cyrk powrócił na teren dawnego lotniska Tempelhof.

Poza torem goście mogą spędzić cały dzień korzystając z symulatorów jazdy, prezentacji nowych technologii, słuchając muzyki na żywo i próbując ulicznego jazdy. Dla dzieci przygotowano oddzielną „Strefę dla dzieci” z mini szkołą jazdy, malowaniem twarzy i zajęciami plastycznymi. Jednym z głównych celów jest promowanie młodych talentów. Inicjatywa „Girls on Track” skierowana jest do dziewcząt w wieku od 12 do 18 lat i przedstawia im możliwości związane ze sportami motorowymi. Mogą one sprawdzić swoje umiejętności jazdy na torze gokartowym.

Bilety:

www.fiaformulae.com

Festiwal Wiosny w Späth'sche Baumschulen

9 i 10 maja 2026

Ponad 100 wystawców zaprasza gości i miłośników roślin na wiosenny festiwal w szkółkach drzew Späth'sche Baumschulen w dzielnicy Treptow-Köpenick.

Na odwiedzających czeka 300 odmian tulipanów z całego świata, moderowane wykłady ekspertów na temat ogrodów, scena z muzyką na żywo, program dla dzieci i przedstawienia teatralne, a także bogata oferta gastronomiczna. Oczywiście można tu również kupić różne rośliny.

Młodszy goście nie będą się nudzić podczas wiosennego festiwalu. Na przykład w Schwärze Scheune (Czarnej Stodole) mogą posłuchać fantastycznych opowieści snutych przez gawędziarza. Inne atrakcje to przedstawienia teatru Monbijou oraz duży namiot rzemieślniczy.

Od 9:00 do 18:00

Cena biletu: 8 euro, ulgowy 5 euro, bezpłatnie dla dzieci do 16. roku życia

Międzynarodowy Dzień Muzeów

17 maja 2026

Od 1992 roku Międzynarodowy Dzień Muzeów odbywa się pod patronatem przewodniczącego Rady Federalnej, a towarzyszy mu co roku inne hasło przewodnie.

Istnieje wiele powodów, dla których warto rozpocząć kolekcjonowanie – czy to z ciekawości naukowej, chęci zachowania dóbr kultury dla potomności, czy też w celu dokumentowania zmian. Jednocześnie kolekcjonowanie jest jedną z najstarszych pasji ludzkości. Od wczesnych gabinetów osobliwości, przez kolekcje książkowe i prywatne, aż po dzisiejsze muzea – zbiory muzealne oferują fascynujący wgląd w przeszłość. Żadna kolekcja nie jest przypadkowa; każda ma swoją historię i służy jako pomost między kulturową przeszłością a teraźniejszością.

Celem Międzynarodowego Dnia Muzeów jest zwrócenie uwagi na szerokie spektrum działalności muzealnej oraz różnorodność tematyczną około 6500 muzeów w Niemczech. Ustanowiony w 1977 roku Międzynarodowy Dzień Muzeów ma na celu zapewnienie muzeom i ich pracownikom na całym świecie możliwości współpracy w celu podkreślenia znaczenia ich pracy jako wkładu w życie kulturalne i społeczne.

Karnawał Kultur

9 i 10 maja 2026

Berlin pokazuje się z najbardziej barwnej strony: podczas Karnawału Kultur liczne grupy reprezentujące różne narodowości prezentują muzykę, tańce, spektakle, sztuki wizualne i akrobatykę w ramach parady ruchomych platform.

Przez cztery dni festiwalu berlińczycy i tury-

ści poznają stolicę z jej najlepszej strony: kosmopolityczną i międzynarodową, dynamiczną i pełną życia, różnorodną i barwną. Od 1995 roku w każdy dzień Zielonych Świątek ponad 500 000 osób świętuje barwną mieszankę kulturową miasta.

Parada odbędzie się 24 maja 2026 roku. Tegoroczna trasa parady Karnawału Kultur ponownie będzie przebiegać wzdłuż Frankfurter Allee i Karl Marx Allee. Bardziej szczegółowe informacje zostaną podane bliżej terminu wydarzenia.

Ale nie tylko sama parada jest warta odwiedzenia – festiwal uliczny wokół Blücherplatz również zaprasza do odkrywania różnorodności kultur. Na kilku scenach oferowany jest barwny program. Odbędą się przedstawienia teatralne, występy, interaktywne i czarujące wydarzenia nie tylko dla młodych fanów karnawału. Zainteresowani goście znajdą tu również stoiska informacyjne firm i inicjatyw działających zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, warsztaty rzemiosła solarnego, ekologiczne naleśniki i inne przysmaki. Łącznie 350 stoisk z rękodziełem, kulinarnymi przysmakami i informacjami gwarantuje, że czas spędzony na festiwalu nie będzie nudny. Dla rodzin z dziećmi przygotowano program dostosowany do wieku dzieci.

W karnawale zazwyczaj bierze udział ponad 5000 artystów z niemal każdego zakątka świata. Od brazylijskiej samby po chińskie tańce lwów, od bębnow z Afryki Zachodniej po berneńskie orkiestry dęte – grupy karnawałowe w imponujący sposób pokazują, że prawdziwym skarbem Berlina jest jego różnorodność i międzynarodowy charakter.

Staatsoper dla wszystkich

23 i 24 maja 2026

Ten plenerowy koncert Orkiestry Opery Państwowej w Berlinie stanowi coroczną atrakcją kulturalną dla miłośników muzyki klasycznej. Wstęp na koncert jest bezpłatny dla wszystkich.

„Staatsoper für alle” oferuje szerokiej publiczności najwyższy poziom artystyczny. Wydarzenie od razu stało się głośną atrakcją berlińskiego życia kulturalnego o znaczeniu ponadregionalnym.

Cykl koncertów plenerowych „Staatsoper für alle” odbywa się w samym sercu Berlina od 2007 roku i jest obecnie jednym z najbardziej klimatycznych i udanych wydarzeń w kalendarzu kulturalnym miasta. Na czas koncertu ulica Unter den Linden zostanie całkowicie zamknięta na wysokości Bebelplatz.

23 maja zobaczymy „Nabucco” **Giuseppe Verdiego**. 24 maja o godz. 11:30 Orkiestra Opery Dziecięcej zagra koncert. O godz. 13:00 odbędzie się wielki koncert plenerowy, podczas którego zabrzmia: uwertura do „Koriolana” op. 62, VI Symfonia F-dur op. 68 (Pastoralna) oraz uwertura do „Egmonta” op. 84 Ludwiga van Beethovena. Koncert poprowadzi Christian Thielemann. Na oba wydarzenia nie są wymagane bilety.

Podobnie jak w poprzednich latach, „Staatsoper für alle” będzie ponownie transmitowane na żywo na stronach internetowych Staatsoper i Staatskapelle Berlin.

Berlin Design Week

28-31 maja 2026

Projektowanie jako siła napędowa zmian społecznych i ekologicznych: każdej wiosny projektanci, artyści, firmy i uczelnie prezentują podczas Berlin Design Week nowe sposoby myślenia i świeże pomysły.

Design Week kładzie duży nacisk na tematy związane ze zrównoważoną komunikacją i projektowaniem. Program obejmuje wystawy, warsztaty, dyskusje, oprowadzania i panele dyskusyjne. Design Week postrzegany jest jako forum twórczej wymiany oraz platformę pośredniczącą między różnymi dyscyplinami. W 2026 roku Berlin Design Week odbędzie się po raz dziesiąty.

W 2026 roku centrum festiwalowe Berlin Design Week po raz pierwszy będzie zlokalizowane w Macherei w dzielnicy Kreuzberg przy Hallesches Ufer. Tam skupią się najważniejsze wydarzenia festiwalowe. Główne centrum uzupełnia sieć lokalizacji satelitarnych w całym mieście, w tym studia projektowe, galerie, agencje i uczelnie.

Marta Janik

FINANSE / KSIĘGOWOŚĆ / UBEZPIECZENIA

Kompleksowa obsługa biura i firm profesjonalnie i rzetelnie

Obsługa w języku
polskim i niemieckim.

Tel.: 0177 6177072
albo Email: bueroservice@gmail.com

Skontaktuj się z nami,
aby otrzymać bezpłatną konsultację!

Oferujemy kompleksowe usługi biurowe oraz wsparcie dla przedsiębiorców

Nasze Usługi:

Księgowość i Rozliczenia

- bieżąca księgowość
- rozliczenia podatkowe
- faktury, dokumenty, zestawienia
- kontakt z urzędami

Pomoc przy Wnioskach i Formalnościach

- Kindergeld
- Arbeitslosengeld
- Elterngeld
- Steuererklärung
- inne wnioski urzędowe

Zapewniamy indywidualne podejście, terminowość oraz pełną dyskrecję. Pomagamy szybko, jasno i skutecznie.

VIO BAU SERVICE

Polskie Biuro Rachunkowe w Berlinie

Vio Bau Service GmbH

Röblingstraße 152-154 • 12105 Berlin

Rejestracja i prowadzenie działalności gospodarczej:

- rejestracja jednoosobowej działalności gospodarczej Gewerbe
- pomoc w rejestracji spółek GbR, GmbH
- rejestracja polskich firm budowlanych
- Steuernummer
- Freistellungbescheinigung
- adres korespondencyjny dla firm
- prowadzenie księgowości
- rozliczenia podatkowe
- rozliczenia wynagrodzeń

Pomoc w sprawach urzędowych
(wypełnianie wniosków, pisanie odwołań)

- Jobcenter
- Arbeitsamt
- Kindergeld
- Elterngeld
- Wohngeld

Ubezpieczenia zdrowotne, OC, rentowe i inne.

Zakładanie kont bankowych

Skontaktuj się

☎ **030 252 061 83**

☎ **0157 549 116 91**

@ viobauservice@gmx.de

🌐 www.officeviobauservice.de

KLARCHECK24 DIENSTLEISTUNGEN

KLARCHECK 24 – Twój partner w sprawach urzędowych i biznesowych w Berlinie

Chcesz założyć firmę w Niemczech? Masz problem z urzędami, dokumentami lub rozliczeniami?

Z nami wszystko załatwisz szybko, bez stresu i w swoim języku!

Oferujemy profesjonalne wsparcie dla osób prywatnych oraz przedsiębiorców – także dla osób bez meldunku.

Nasze usługi:

- Zakładanie działalności gospodarczej i pomoc w prowadzeniu firmy
- Rozliczenia podatkowe (firmowe i prywatne)
- Kontakt i korespondencja z urzędami
- Wypełnianie wniosków i formularzy
- Pomoc w uzyskaniu Kindergeld
- Indywidualne wsparcie krok po kroku

Dlaczego warto wybrać Klarcheck 24?

- Doświadczenie i znajomość niemieckich przepisów
- Obsługa w języku polskim
- Szybka realizacja spraw
- Jasne zasady i uczciwe ceny
- Indywidualne podejście do każdego klienta

Nie trać czasu na skomplikowane formalności – my zajmiemy się wszystkim za Ciebie!

Westfälische Str. 64, 10709 Berlin
Tel.: 030 23991885 również WhatsApp
E-mail: info@klarcheck24.de

Skontaktuj się z nami i przekonaj się, jak proste mogą być sprawy urzędowe!

Ubezpieczenia, Bankowość, Nieruchomości

Sebastian Drag - 21 lat działalności

Professional Bachelor for Financial Consulting (CCI)

Oferuję:

- sprzedaż, kupno mieszkań / domów na terenie całych Niemiec
- kredyty na mieszkania własnościowe lub domy
- doradztwo finansowe oraz wszystkie ubezpieczenia prywatne i firmowe
- ubezpieczenia samochodowe - uznajemy wszystkie zniżki z Polski!
- DKV Zahnzusatzversicherung - korzystne ceny - aż do 100% pokrycia rachunku

Lucy-Lameck-Straße 22/23 • 12049 Berlin
www.sebastian.drag.ergo.de

Tel.: 030 / 629 843 69 • mobil: 0163 / 31 32 875
e-mail: sebtermin@gmail.com

Allianz

Zapamiętaj, tylko u nas:

- bezpłatne doradztwo
- ubezpieczysz swoje auto korzystnie i tanio
- akceptujemy polskie zniżki
- obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne
- oferujemy inne atrakcyjne ubezpieczenia

Claudia Podmokly i Matthias Podmokly

Emmentaler Str 56, 13407 Berlin
E-Mail: claudia.podmokly@allianz.de
E-Mail: matthias.podmokly@allianz.de

Tel.: 0162 4363313

Od 1880 roku na rynku niemieckim

RheinLand

VERSICHERUNGEN

Marek Seruga

Doradca Ubezpieczeniowy dla polskich klientów

Ubezpieczenia samochodowe

- PKW, LKW, eVB Nummer
- uznajemy wszystkie zniżki z Polski
- specjalna klasyfikacja dla młodych i nowych kierowców 75%/60%

Prywatne ubezpieczenia osobowe

- mieszkaniowe, na dom, mienia i od nieszczęśliwych wypadków

Prywatne ubezpieczenia emerytalne i na życie

- Lebensversicherung/ Sterbegeldversicherung
- Rentenversicherung/ Riester Rente itp.

Ubezpieczenia firmowe, ubezpieczenia od ochrony prawnej, prywatne i państwowe kasy chorych

e-mail: marek.seruga@rheinland-versicherungen.de

Versicherungsfachmann (IHK)

Tel.: 030/ 5165229-0
Mobil: 0179/ 70 20 572
Fax: 030/ 5165229-29

1. Am Müggelpark 25
15537 Gosen-Neu Zittau
2. Warschauer Str. 70
10243 Berlin

„NASZE POLSKIE BIURO” rok założenia 2004

GEWERBEVERWALTUNG BÜROSERVICE

Serwis biurowy, adres do korespondencji, Gewerby bez stałego meldunku w Niemczech, formalności urzędowe, meldunkowe, JobCenter, Arbeitsamt, pisanie podań i odwołań, współpraca z niezależnymi biurami księgowymi i adwokatami, dostęp do wszelkich formularzy urzędowych, przepisów unijnych, Kindergeld, pisanie i archiwizacja rachunków dla „Gewerbowców”, ubezpieczenia.

Barfüßstraße 11 13349 Berlin/Wedding Piotr Brzezinski Bus 120 U-6 Rehberge
Tel.: 030/77006344 • 030/239 16 284 • Kom.: 0176/49127482 • Fax: 030/23916283
naszplbiuro@onet.pl

GEWERBE, SERWIS BIUROWY, KSIĘGOWOŚĆ, SPRAWY URZĘDOWE, JOB-CENTER, UBEZPIECZENIA

Oferujemy pomoc przy rejestracji i prowadzeniu DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (bez konieczności stałego zameldowania w Niemczech) ADRES KORESPONDENCYJNY dla firm prowadzeniu pełnej KSIĘGOWOŚCI zakładaniu KONTA BANKOWEGO zameldowaniu w IHK, HANDWERKSKAMMER sprawach związanych z JOB-CENTER i AGENTUR FÜR ARBEIT uzyskiwaniu KINDERGELD, ELTERNGELD, GRUNDSICHERUNG ubezpieczeniach zdrowotnych - KRANKENVERSICHERUNG umowach GAZ, PRĄD, TELEFON, ... POŚREDNICTWO PRACY

WESOLOWSKI
UNTERNEHMENSBERATUNG
BÜROSERVICE

Augustastr. 1
12203 Berlin, Lichtenfelde

+49 (0) 152 553 349 41
www.polskiserwis.de
kontakt@polskiserwis.de

POMOC W ZAKŁADANIU I PROWADZENIU FIRM [również dla osób bez meldunku]

- ROZLICZENIA PODATKOWE DLA FIRM I OSÓB PRYWATNYCH
- KORESPONDENCJA URZĘDOWA
- WYPEŁNIANIE FORMULARZY
- KINDERGELD
- UBEZPIECZENIA

SZYBKO · KOMPLEKSOWO · PRZYSTĘPNA CENA

tel. +49 30 600 594 34 DE
tel. +48 717 230 474 PL
fax: +49 30 657 099 45

info@daniel-kanzlei.de
www.daniel-kanzlei.de

GODZINY OTWARCIA
pn.-czw. 10:00-20:00
piątek nieczynne

Hertzbergstr.20
12055 Berlin - Neukölln

PUNKTY OBSŁUGI KLIENTA W POLSCE

30-376 KRAKÓW
ul. Tyniecka 158
+48 12 283 40 01
+48 12 283 40 02

GODZINY OTWARCIA
pn, wt, śr, pt. 8:00-16:00
czw. 10-18

59-900 ZGORZELEC
ul. Lubąńska 10e/8
+48 756 138 954

GODZINY OTWARCIA
pn.-pt. 8:00-16:00

69-100 SŁUBICE
Aleja Niepodległości 24B/1
+48 957 377 535

GODZINY OTWARCIA
pn, wt, śr, pt. 8:00-16:00
czw. 10-18

71-001 Szczecin
Gorzowska 66/2
+48 914040066

GODZINY OTWARCIA
pn, wt, śr, pt. 8:00-16:00
czw. 10-18

J.N. Büroservice Berlin Jarosław Nowakowski
Dipl.-Kfm

Sprawy urzędowe - Agentur für Arbeit / Familienkasse / Gewerbeamt / Bürgeramt / Job Center / Wnioski / Odwołania / Tłumaczenia / Prowadzenie rachunków małych firm / Gewerbe bez stałego meldunku

e-mail:
jaroslaw@nowakowski-privat.de
Tel/Fax.: 030 398 84 670
Mobil: 0151/ 17890903

„Gertzen - Consulting” Ewa Gertzen

Niemżliwe umożliwiam! Od Gewerby po Jobcenter!!!

Pomagam: w załatwieniu formalności urzędowych wypełniania dokumentów prowadzenia korespondencji

Godziny otwarcia: 10.00 - 18.00

Tauernallee 63, 12107 Berlin Mariendorf
E-Mail: ewa.gertzen@hotmail.de
Nowy numer.: 0152-08 21 59 73

Od ponad 20 lat Księgowość, Porady, Kursy, ...

- organizacja pomieszczeń, adresu, ...
- Arbeitsamt: Einstiegsgehalt, Anlage EKS, ...
- sprawy urzędowe, Businessplan, ...
- też przy współpracy z Steuerberaterem.

Robert Koszewski Dipl. Betriebswirt
Pannwitzstr. 42a, 13403 Berlin,
e-mail: koszewski@web.de,
Tel.: 030/413 78 91, 0171 570 52 44

Połączenie: S8- Eichborndamm,
U8- Rathaus Reinickendorf lub Bus - 221

Steuerkanzlei
Dr. Robert Józwiak
Steuerberater

• pełna pomoc podatkowo-księgowa
• doradztwo podatkowe w zakresie międzynarodowego prawa podatkowego
• obsługa polskich podmiotów gospodarczych świadczących usługi na terenie Niemiec
• reprezentacja przed niemieckimi sądami finansowymi

Bürozeiten:
Montag 08.00 – 16.00 Uhr
Dienstag 08.00 – 16.00 Uhr
Mittwoch geschlossen
Donnerstag 08.00 – 16.00 Uhr
Freitag 08.00 – 16.00 Uhr

Rabenstr.35, 13505 Berlin
Tel.: (+4930) 431 36 25
Fax: (+4930) 554 73 706
E-Mail: stb@jozwiak-berlin.com

Kate Menzyk: Moje polskie korzenie to dar

Foto: Sebastian Reimold / Hessischer Rundfunk

Jako dziecko czuła się zbyt niemiecka na Polskę i zbyt polska na Niemcy. Dzisiaj popularna dziennikarka radiowa Kate Menzyk nakręciła film, w którym podróżuje po Polsce i z dumą opowiada o swoim polskim pochodzeniu. Ale nie zawsze tak było, o czym opowiada w rozmowie z COSMO po polsku

Maciej Wiśniewski: Przy mikrofonie we Frankfurcie nad Menem witam moją rozmówczynię, która oprócz prowadzenia audycji w Hessischer Rundfunk – jest również reporterką i nakręciła film z serii „Travel like a local”, w którym podróżuje po Polsce. Na pewno lokalem jest we Frankfurcie, gdzie mieszkasz. Czy czuje się lokalem także w Polsce? Witam Cię serdecznie.

Witam cię. Bardzo się cieszę.

Ja również. Słuchaj, kiedy umawialiśmy się na rozmowę, na mojego maila odpisałaś, podpisując się „Kasia”. Jak najlepiej się do Ciebie zwracać?

Kate jest w porządku, Kasia mówią do mnie raczej moi rodzice i mój kuzyn, moja rodzina tak do mnie mówi i bardzo mi się to podoba.

Oficjalnie Kate dla słuchaczy, a dla rodziny czy polskich przyjaciół Kasia. Pozwolę sobie zaliczyć się do tej drugiej grupy. Powiedz, jak to było, kiedy podróżowałaś po Polsce i nagrywałaś film z cyklu „Travel like a local”, to Polacy zwracali się do Ciebie Kate czy Kasia?

Raczej Kasia, bo po co mam się przedstawiać jako Kate, kiedy jestem np. w polskiej restauracji u pani Grażyny. No i nazywała mnie po prostu Kasia.

Czujesz się w Polsce właśnie jak swoja, mimo że urodziłaś się i mieszkasz cały czas w Niemczech?

Jako dziecko czułam się zbyt Polska na Niemcy i zbyt niemiecka na Polskę, ale zawsze jak jestem w Polsce, to czuję się jak u siebie w domu. To jest kraj mojego serca.

Jak zareagowałaś na propozycję, że to właśnie Ty masz przedstawić niemieckim widzom Polskę?

Bardzo się ucieszyłam, że miałam możliwość pokazać moją Polskę, to było coś wspaniałego dla mnie, moi rodzice też się bardzo cieszyli.

Dobrze, że wspominałaś o rodzicach, bo chciałbym do nich nawiązać, przechodząc niejako do historii. Do historii także twoich związków z Polską, bo one nie były zawsze tak otwarte. Urodziłaś się w Niemczech, ale z Polski do Niemiec przyjechali twoi rodzice.

Opowiedz, skąd właściwie pochodzi twoja rodzina? Dlaczego oni tutaj trafili, kiedy?

Mój tata urodził się w Bytomiu, więc ma śląskie korzenie, mama w Katowicach. W latach 80. moja mama wyjechała do Niemiec jako pierwsza, a kiedy chciał wyjechać mój tata, w Polsce wprowadzono stan wojenny. Zamknęli granicę, przez długi czas mogli kontaktować się tylko za pomocą listów. On nie mógł wyjechać, a ona nie mogła wrócić.

Czy Twoi rodzice byli w Niemczech takimi Polakami, których określa się jako niewidzialną imigrację, to znaczy takimi, którzy starali się, żeby w żaden sposób się nie wyróżniać, żeby nie dać po sobie poznać w Niemczech, że są Polakami?

Kiedy byłam mała, to żyłam trochę w polskiej bańce. W domu mówiliśmy po polsku, było polskie jedzenie, polskie bajki na dobranoc o Bolku i Lolku czy Kulfonie, ale na zewnątrz i w szkole świat był niemiecki. Inne dzieci czasem przedrzeźniały moją wymowę.

Bardzo chciałam wtedy pasować do reszty. Zabraniałam mamie mówić do mnie po polsku, kiedy szłyśmy do szkoły, bo się bałam (teraz mi wstyd, jak o tym myślę).

Jako dziecko zaczęłam mówić po niemiecku perfekcyjnie, bo chciałam być lepsza od innych, żeby nikt nie mógł mnie oceniać. Myślę, że to się udało, bo teraz jestem moderatorką.

Kiedy dorosłam, wszystko się zmieniło, poczułam dumę. Zaczęłam każdemu opowiadać, że mam polskie korzenie. I pamiętam, jak kolega redakcyjny kilkanaście lat temu pstrzegł mnie, żebym nie przyznawała się do polskich korzeni, bo nigdy nie zrobię kariery w niemieckich mediach. I kiedy teraz o tym myślę, to chcę mi się śmiać, bo właśnie nakręciłam film o Polsce. Może ten kolega go zobaczy?

No właśnie, myślę, że w takiej rozgłośni jak COSMO zrobiłabyś karierę. Być może właśnie dlatego, że masz polskie korzenie i to migracyjne, ale chciałbym wrócić do tego momentu, kiedy jednak zaczęłaś jakoś oswajać się z tą swoją polskością. Jak to było?

Moja babcia dużo mówiła o Polsce, mój kuzyn mieszkał w Warszawie, a ja sobie pomyślałam, że moja polskość to prezent. To jest we mnie, to jestem ja. Na studiach zdecydowałam, że chcę studiować w Warszawie i byłam tam pół roku.

I uznałam, że to nie jest tylko w porządku, ale to jest wspaniałe, że nadal mówię po polsku, znam polską kuchnię, polskie bajeczki. Jestem dumna z tego, moi rówieśnicy z Niemiec tego nie mieli.

A gdzie jest twoje miejsce teraz?

Tam, gdzie się dobrze czuję! W Polsce czuję się zawsze dobrze. Jak Polka.

Twój mąż jest Niemcem. Uczysz go polskiego?

No próbował, uczył się kilka razy w tygodniu, ale uznał, że nasz język jest za trudny. Potrafi za to kląć po polsku. Ja też klnę tylko w naszym języku.

Miejsca, które odwiedzasz w swoim filmie, tu duże i znane miasta jak Gdańsk, Kraków czy Warszawa, ale też małe miejsca jak Zalipie. Sama je wybierałaś?

Sama zdecydowałam, co pokażemy. Chciałam pokazać miejsca, w których wiele razy byłam i które znam, ale też takie, o których słyszałam, ale nigdy nie byłam np. Mazury.

A co zrobiło na Tobie największe wrażenie?

Może w Warszawie bar pani Grażyny, który wygląda jak u polskiej babci w domu. Ale wspaniała była też muzyka w Zakopanem czy Mazury, piękna pogoda, jeziora. No i uwielbiam polską kuchnię, flaki, rosół, żurek, pierogi i kopytka.

Dziękuję Ci za rozmowę.

Magdalena Parys: Berlin mnie denerwuje, ale to moje miasto

Kocham Warszawę i kocham Gdańsk. Chciałabym zrozumieć Polskę lepiej, ale zawsze będę wracała do Berlina, bo to moje miasto – mówi Magdalena Parys w rozmowie z COSMO po polsku. W Polsce ukazała się najnowsza książka pisarki „Floren”, a w Niemczech niemieckie wydanie głośnego „Księżca”.

Monika Sędziarska: W studiu COSMO po polsku gościmy Magdalenę Parys. Gdańszczankę z urodzenia, Berliniankę z wyboru, a przede wszystkim jedną z najciekawszych pisarek polsko-nie-

Foto: RBB/ Sędziarska

mieckich, która z chirurgiczną precyzją prześwietla niemiecką duszę i historię. Cześć, Magdo

Magdalena Parys: Cześć, Moniko

Jakie pytanie chciałabyś usłyszeć w historycznym budynku Rundfunk Berlin- Brandenburg, gdzie mieści się nasza rozgłośnia? Masz może pytanie, którego jeszcze nikt Ci nie zadał?

Owszem. Nikt mi nie zadał pytania o Dagmarę Bosch. Mam pełno pytań o męskich protagonistów w berlińskiej trylogii, ale rzadko kto pyta o Dagmarę, bo sprawia ona wrażenie osoby, która zawsze sobie poradzi, wszędzie się odnajdzie.

Może przypomnijmy: Dagmara Bosch jest dziennikarką, która nie boi się wchodzić tam, gdzie inni wolą nie zaglądać. Pojawiła się we wszystkich częściach Twojej berlińskiej trylogii i podobnie jak Ty łączy w sobie perspektywę polską i niemiecką. W jaki sposób polsko-niemieckie, podwójne spojrzenie Dagmary pomaga Ci w ukazywaniu skomplikowanych tematów?

Niesamowicie mi to ułatwia, tylko że w procesie pisania nie zastanawiam się nad tym. To przychodzi automatycznie. Kiedy się pisze, nie ma żadnych hamulców. Nie zastanawiam się, czy piszę z perspektywy polskiej czy niemieckiej.

Wtedy jest wszystko razem. Wszystko, czego się nauczyłam, co doświadczyłam, co rozumiałam, wpływa na książkę. Dagmarze pozwałam więc na wszystko, co najprawdopodobniej normalnie nie byłoby tak szybko możliwe.

Dagmara tworzy więc sobie studio na Tempelhof w starym, fabrycznym budynku i bierze z „Hali odlotów” wszystko to, co mi się w tym programie telewizyjnym w Polsce podobało: wielkie przestrzenie, cegłę, która była w tle. Mieszm niemieckie komponenty z polskimi i czasem sobie myślę, że ona żyje w takim kraju, które sobie sama stworzyła, którym są Polsko-Niemcy.

Trudno się było z tobą umówić, bo w Polsce premierę ma „Floren”, a w Niemczech wydano „Księcia”. Udziałas wywiadów i w Niemczech i w Polsce. Czy jesteś inną Magdą, idąc na wywiad na przykład do Trójki czy do Gazety Wyborczej, a inną w Berlinie, kiedy na przykład spotykasz się z dziennikarzem Berliner Morgenpost?

Jestem tą samą Magdą Parys, ale kiedy daję wywiad po niemiecku, jestem bardziej rzeczowa, bardziej sfokusowana na danej tematyce.

Czy zdarza się, że po jakimś wywiadzie w Polsce czy wystąpieniu publicznym wracasz do Berlina z myślą, że jednak jesteś tam mniej rozumiana niż w Niemczech, albo może odwrotnie?

Wyślałam, że już coś takiego mi się nie zdarza, ale ostatnio zadano mi pytanie, które wbiło mnie w krzesło i sprawiło, że mam zupełnie nową odpowiedź na stare pytanie. Otóż zadano mi pytanie, czy często byłam szukanowana jako Polka w Niemczech, ja, która mieszkam tu 41 lat. Pomyślałam sobie wtedy, jak bardzo nakarmiono nas i my sami nakarmiliśmy się naszym algorytmem, który podsuwa nam wygodne pytania, wygodne odpowiedzi i wygodny światopogląd. I sprawia, że żyjemy w bańce, że zupełnie straciliśmy z oczu to, że stereotypy o nas Polakach czy o obcokrajowcach wciąż żyją w tym społeczeństwie, i to wcale nie wśród starszych roczników, tylko tak zwanych rdzennych Niemców

i że można się zapytać kogoś takiego jak ja, czy się tutaj czułam i czuję szukanowana. W Berlinie skończyłam wszystkie możliwe szkoły. Tutaj się urodziły moje dzieci, napisałam książki o ich mieście i o ich kraju, który znam lepiej niż Polskę, a oni pytają, czy jestem szukanowana.

Później zadałam sobie pytanie, dlaczego się tak denerwuję w związku z tym pytaniem, skoro już niejednokrotnie było mi zadawane. I odpowiedziałam sobie: dlatego, że świat się zmienił i my się zmieniliśmy i mamy nową pewność siebie.

Niemcy się zmieniły tak bardzo przez ostatnie 40 lat, że zadanie takiego pytania komuś, kto mieszka tak długo w takim mieście jak Berlin, jest nie na miejscu. Bo Berlin już nie narzuca sobie multikulti. To jest fakt. Tu są wszyscy przyjezdni. To jest syndrom tego miasta. To jest jego przekleństwo. To jest jego szczęście. Coś, co sprawia, że on się tworzy i coś, co sprawia, że się niszczy.

Ja też mam już zupełnie inną pewność siebie i musiałam się bardzo powstrzymać, żeby nie zacząć mówić trochę głośniejszym tonem i nie zapytać, jak się czuje w Berlinie ten dziennikarz, który przyjechał tutaj z dalekiego zachodu i mieszka tu dopiero 15 lat. Mogę mu parę rzeczy wytłumaczyć, mogę go oprowadzić i przedstawić mu parę rzeczy i też się go o to zapytałam.

Jesteś tu u siebie w Berlinie?

Tak, tak jak nigdzie indziej. Dzisiaj już to wiem. Kocham Warszawę i kocham Gdańsk. Wracam do tych miejsc. Bardzo chętnie pomieszkałabym w Warszawie, chciałabym poznać lepiej jej historię, zrozumieć lepiej Polskę, w której nigdy nie zdążyłam tak na dobre pomieszkać. Wiem jednak, że zostałabym tam dwa, trzy miesiące, o ile w ogóle dałabym radę, ale zawsze będę wracała do Berlina, jakkolwiek by mnie nie denerwowało to miasto, jest moje i się stąd nie wyrwę. Próbowалам już tyle razy i zawsze tu wracam.

Powiedziałas, że od ponad 40 lat mieszkasz w Berlinie, jednak konsekwentnie piszesz po polsku. Jak to jest w niemieckiej przestrzeni publicznej, czy jesteś tutaj rozpoznawana jako berlińska pisarka czy przez to, że piszesz po polsku jako polska autorka pisząca w Berlinie?

Nie umiem odpowiedzieć na to pytanie. Miałam przez wiele lat mnóstwo zaproszeń z Niemiec zachodnich czy wschodnich, ale nie jeździłam na nie, ponieważ moje książki nie były tłumaczone na niemiecki. Było zapotrzebowanie: bibliotekarki i bibliotekarze zapraszali mnie, ponieważ widzieli, jak zacytane było pierwsze wydanie „Magika” po niemiecku i ile było wypożyczeń.

Sama byłam wstrząśnięta, widząc w berlińskiej bibliotece na Pankow, że „Magik” sprzed 8 lat rozpadł się w rękach, więc z jednej strony myślę sobie: OK, widzę, że jest zainteresowanie wśród czytelników, ale nie chcę za nich odpowiadać.

W ostatnim półroczu na moim Facebooku przybyło 10 tysięcy obserwujących. Trudno mi powiedzieć, czy to jest odpowiedź na pytanie, jaką jestem pisarką? Kto mnie uważa za swoją pisarkę, Polak czy Berlińczyk? Wydaje mi się, że może w tej chwili bardziej Polak, któremu przedstawiam Niemcy w dostępnym sposób. Polacy mi ufają mi, bo jestem Polką, tak jakby ich wysłanniczką, a piszę o Berlinie tak, jakbym była Berlinianką, Niemką.

Natomiast z drugiej strony, kiedy jestem na spotkaniach, ostatnio coraz częściej i coraz częściej widzę, ile Berlińczyków mnie zna. Kiedy idę na przykład na koncert do Filharmonii, to podchodzi do mnie mnóstwo ludzi i mówi: Dzień dobry, pani Magdaleno. Jest to szalenie przyjemne, bo przeważnie dotyczy to młodych ludzi.

Ostatnio się spotkałam z ludźmi, którzy mi opowiadali, że przyjechali do Berlina, dlatego, że przez lata czytali moje felietony w „Wysokich Obcasach”. Spotkałam w ostatnich latach pięcioro młodych osób, które odważyły się przyjechać do Niemiec i spróbować życia tutaj, ponieważ zachęciła ich do tego moja publicystyka. To wzruszające, bo znaczy, że możemy zmieniać świat piórem i pisaniem.

Czy już możemy zdradzić, że dostałaś mega propozycję od pewnego dużego niemieckiego wydawnictwa?

Tak, dostałam propozycję od wydawnictwa Suhrkamp i za chwilę zaczynam pisanie książki po niemiecku. Nie chcę zdradzać zbyt wiele o czym, co i jak, ale bardzo się cieszę, ponieważ ułatwi mi to niemyślne pisanie. Do tej pory było tak, że wiele dialogów, które pisałam i które później znalazły się w trylogii berlińskiej, powstawało w języku niemieckim, ponieważ czuję tych bohaterów, oni mówią swoim berlińskim językiem. Później trzeba to było tłumaczyć na polski, a potem znów na niemiecki. Szalona praca.

Poza tym wszystkie źródła, z których korzystam, są przeciwieństwem niemieckimi. Wszystko tu się dzieje po niemiecku.

Czyli proces twórczy będzie łatwiejszy teraz dla Ciebie?

To dla mnie zawsze trudne, bo mam tysiące pomysłów, miliony wątków, a w mojej głowie jest przynajmniej dziesięć książek. Zresztą za-

cznijmy od tego, że mój obecny wydawca przeczytał „Magika” dzięki austriackiemu wydawcy, który wydał go w ubiegłym roku, czyli reaktował po latach, a teraz wydał „Księcia” i dzięki temu niemieccy wydawcy mogli się o mnie dowiedzieć, bo wcześniej o mnie nie słyszeli.

Teraz niemieckie wydawnictwa pojawiają się i pytają: Gdzie pani była przez ostatnie 20 lat? Jeden z wydawców niemieckich ostatnio mi powiedział: „Wszystkie kraje otoczyły Niemcy, wydając „Magika”, wydając „Księcia”, wydając „Tuneł”, a jedynym opornym krajem okazały się Niemcy i dopiero przez Austriaka dotarło to do Niemiec”.

Byłaś za blisko?

Może zdecydowało to, że byłam za blisko, może to, że jestem kobietą. Myślę, że zadziało wiele spraw, ale przede wszystkim chyba narracja: jak to jest możliwe, że Polka, kobieta, która co prawda długo mieszka w Berlinie, będzie opowiadała historię Niemiec i znała ją lepiej niż Niemcy. No coś się tutaj nie zgadza.

Floren domyka trylogię berlińską. Czy to znaczy, że wychodzisz literacko z Berlina?

Już we „Florenie” i w każdej z tych książek było tak, że Berlin był trampoliną, odskocznią dla wszystkich moich bohaterów, którzy wędrowali po całej Europie i po całym świecie. We „Florenie” doszło do kulminacji absolutnej, bo oni są i w Wenecji i na Majorce i w Waszyngtonie. Tam nie ma żadnych granic.

Czyli nie chcesz nam nic zdradzić o nowej książce, którą piszesz po niemiecku?

Nie mogę, ale mogę powiedzieć, że na pewno napiszę czwartą część trylogii berlińskiej, dlatego, że widzę zainteresowanie czytelników, widzę, jak oni tym żyją, jak ich interesują losy moich bohaterów. I pomyślałam sobie: kurczę, ten jeden raz przeciwstawię się pomysłom moich protagonistów, tylko coś dla nich wymyślę i tym razem zadziałają sobie w Polsce. Tylko muszę trochę od nich odpocząć.

Jak dzisiaj patrzysz na ten projekt? Czy trylogia to bardziej opowieść o konkretnych bohaterach czy raczej o stanie Europy, Berlina, Polski.

Na pewno jedna rzecz była dla mnie ważna: w każdej książce chciałam opowiedzieć o II wojnie światowej, nie tak dydaktycznie jak w szkole, nie przez liczby, tylko przez konkretne przypadki ludzi.

W każdej książce miałam jakiegoś esesmana, który chcąc nie chcąc doprowadzał mnie do szału i nie pozwalał zapomnieć o tym, co się wydarzyło. Nawet jeśli padało tam tylko jedno jedyne zdanie o nim, to

był osi, wokół której budowałam całą historię, żeby opowiedzieć przeszłość naszego kontynentu.

Dla wielu czytelników najważniejsza będzie akcja, pościg, ale dla mnie jako dla pisarki zawsze najważniejsze będą wątki poboczne: co przeżywa Kowalski, kiedy rozstaje się z żoną czy ze swoją partnerką, co się dzieje w dziecku, które traci oparcie w rodzicach, dlaczego szuka oparcia w swoim misiu? Co się dzieje z ludźmi, których ojciec był gestapowcem, co się dzieje z dziećmi, które trafiają do internatu katolickiego?

To są rzeczy, które mnie interesują, które chcę opowiedzieć i gdzie mam możliwość, wypowiedzenia się.

Chciałabym na koniec wylądować w Berlinie, bo to miasto w Twoich książkach jest bohaterem samym w sobie, chociaż dzisiaj ma złą prasę i wywołuje skrajne emocje. Od takich, że to miasto upadłe, że stąd się trzeba wynosić po takie, że w rankingach zdobył wysokie miejsce jako jedna z najszcześniejszych stolic na świecie. Jaka jest dzisiaj twoja relacja z Berlinem?

Bardzo napięta. Wściekam się, wiele rzeczy mi się nie podoba, coraz bardziej mi się nie podoba. Zastanawiam się, jak politycy mogą być tak od oderwani od rzeczywistości i sami sobie strzelać w kolano.

Ale cóż na to poradzi sam Berlin? Gdyby rzeczywiście był takim miastem jakim my go postrzegamy, to czy mielibyśmy taki problem z mieszkańcami? Mamy za mało mieszkań, ponieważ wciąż tyle tylu ludzi tutaj napływa i chce w Berlinie mieszkać. Ja Berlina nie porzucę, nie mam takiego zamiaru.

Całą rozmowę z Magdaleną Parys posłuchasz na dowolnej platformie streamingowej, wpisując „cosmo po polsku” albo przez stronę cosmopolisku.de

Berlin /Schöneberg

Physiotherapie am Kleistpark

Arnold Paliński

**Massagen, Krankengymnastik, Manuelle Therapie,
Fangopackungen, Manuelle Lymphdrainage,
Elektrotherapie, Ultraschall**

Alle Kassen, BG und Privat

Zapraszamy: (Terminy wyłącznie po
Pn - Cz 8 - 18, Pt 8 - 15 telefonicznym uzgodnieniu.)

Langenscheidtstr. 5, 10827 Berlin Tel. **(030) 79789153**
50m od U-7 Kleistpark

FIZJOTERAPIA

- 👉 Gimnastyka (też wg Bobath, PNF)
- 👉 Fizykoterapia
- 👉 Terapia Manualna
- 👉 Fizjoterapia uroginekologiczna
- 👉 Drenaż limfatyczny
- 👉 Masaże
- 👉 Terapia stawu skroniowo-żuchwowego

Godz otwarcia:
Pon - czw: 8:00 - 18:30
Pt: 8:00 - 13:00

mgr Kornelia Mroczek & Team zapraszają!
Wszystkie kasy chorych i prywatnie

Physiotherapie-Praxis »PHYSIOLAB«
Düppelstraße 39
12163 Berlin
☎ + 📍 Rathaus Steglitz

Tel. 030/797 460 16
info@physiolab-berlin.de
Barrierefreie Praxis

Również wizyty domowe

ZDROWIE

SOLARIUM

ALT-MOABIT 75 | 10555 BERLIN
TEL: 398 87 605

PESTALOZZISTR. 74 | 10627 BERLIN
TEL: 319 92 648

ZAPRASZAMY!

NOWE LAMPY
NOWE TECHNOLOGIE
BEZPIECZNE OPALANIE

GODZINY OTWARCIA:
PON. - PT. 9 - 22
SOB. 10 - 22 | NIEDZ. 12 - 20

**Bioenergoterapeuta
z Ukrainy
Gronskiy Wladimir**

Bioenergoterapeuta uzdrawia choroby:

- Układu nerwowego 6-9 zabiegów
- Alzheimer, autyzm 15-18 zabiegów
- Onkologiczne 8-45 zabiegów

Tel.: +49 151 232 750 47

dentés ZAHNÄRZTE

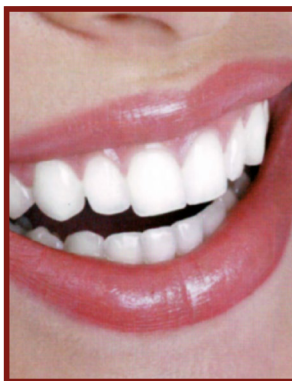
wilmersdorfer str. 62 10627 berlin tel. 030 881 46 49
 www.dentes-zahnaerzte.de praxis@dentes-zahnaerzte.de
 implantologie implantatprothetik oralchirurgie
 aligner endodontie mikroskopendodontie
 kinderzahnmedizin prophylaxe bleaching bonding

STOMATOLOG Aida Bigus-Gdaniec

Mariendorfer Damm 147, 12107 Berlin
 am U-Bhf. Alt Mariendorf

Tel.: 706 38 28

Mo	Di	Mi	Do	Fr
12-20	9-12,14-18	9-12	9-12, 15-20	nach Vereinbarung

Beata Mydlowska Zahnärztin

Skalitzer Str. 6, 10999 Berlin
 am U-Bhf. Kottbusser Tor
 Tel.: (030) 615 18 22

Sprechzeiten:

Mo: 12:00 - 20:00
 Di, Do: 10:00 - 13:00
 14:00 - 18:00
 Mi, Fr.: 09:00 - 13:00
 und nach Vereinbarung

Margarete Baier

Zahnärztin

Waldstr. 27 • 10551 Berlin (Tiergarten)
 www.zahnarzt-praxis-baier.de • E-Mail: Zahnaerztin-baier@t-online.de
 Tel.: (030) 395 92 55 • Fax (030) 390 386 07

Mo	Di	Mi	Do	Fr
10-19	9-15	10-19	10-18	9-14

ZAHNARZTPRAXIS

Dr. Sławomir Trepka

Kinderbehandlung
 Amalgam-Alternativen
 Bleaching
 AIR-Flow
 Praxiseigenes Labor

Askanischer Platz 3/EG

☎ 030 - 26 12 160 • am S-Bhf. Anhalter Bahnhof

Mo, Di, Do 08.00 - 13.00 und 14.00 - 18.00 / Mi 08.00 - 13.00 / Fr 08.00 - 13.00

DENTALart

Piotr Klinczewicz

IMPLANTOLOGIA

20 lat doświadczenia i ponad 10000 wszczepionych implantów (NOBEL BIO CARE STRAUMANN, CAMLOG)

CHIRURGIA STOMATOLOGICZNA

ekstrakcje, resekcje, zabiegi w znieczuleniu miejscowym i ogólnym (sedacji)

PROTETYKA

protetyka na implantach, mosty, korony, protezy

STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA

wypełnienia kompozytowe, wybielanie zębów (BEYOND), leczenie pod mikroskopem

NOWOCZESNA DIAGNOSTYKA

pracownia RTG, tomografia komputerowa, mikroskop

Plac Wolności 17
 69-100 Słubice

Tel. (+48) 95 758 21 26
 (+48) 60 561 21 26

DentalArt Stomatologia Słubice

biuro@dentalartslubice.pl
 www.dentalartslubice.pl

BERLIN SŁUBICE
 65 KM!

DOJEDZIESZ DO NAS
 W JEDNĄ GODZINĘ!
 ZAPRASZAMY!

STOMATOLODZY WSZYSTKICH SPECJALIZACJI - SZCZECIN

OD 15 LAT WYKONUJEMY I SKUTECZNIE REALIZUJEMY KOSZTORYSY DLA PACJENTÓW UBEZPIECZONYCH WE WSZYSTKICH NIEMIECKICH KASACH CHORYCH.

- OSZCZĘDNOŚĆ DO 50% W PORÓWNIANIU Z NIEMIECKIMI GABINETAMI
- GWARANCJA AKCEPTACJI KOSZTORYSÓW PRZEZ NIEMIECKIE KASY CHORYCH
- GWARANCJA UZYSKANIA ZWROTU FINANSOWEGO Z NIEMIECKIEJ KASY CHORYCH ZA WYKONANE LECZENIE W POLSCE
- SZYBSZA REALIZACJA PLANÓW LECZENIA ORAZ WYSOKA JAKOŚĆ USŁUG PROTETYCZNYCH
- NOWOCZESNY SPRZĘT, INNOWACYJNE METODY LECZENIA, WYKWALIFIKOWANY PERSONEL
- ZAJMUJEMY SIĘ TRUDNYMI PRZYPADKAMI Z ZAKRESU PROTETYKI, CHIRURGII, PERIODONTOLOGII, ORTODONCJI I STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ
- NOWOŚĆ - LASEROWE WYBIELANIE ZĘBÓW

Istniejemy od blisko 30 lat. Zaufało nam ponad 20 000 pacjentów z Polski, Niemiec i Skandynawii.

RaDent
 Stomatologia-Protetyka
 Rafał Zawojński

ul. Królowej Korony Polskiej 9/U1,
 70-485 Szczecin
 ul. Mickiewicza 128A/1,
 71-140 Szczecin
 ul. Bolesława Krzywoustego 19/5,
 70-252 Szczecin

Tel. +48 606 992 580

sylwia.cena@radentzahnarzt.de
 www.ra-dent.com.pl
 www.radentzahnarzt.de

STUMPF & KOLLEGEN

ZAHN
MEDIZIN

BO TWÓJ UŚMIECH TO NASZA PASJA.

ZAHNMEDIZIN Stumpf & Kollegen – nowoczesna stomatologia z sercem, w samym sercu Berlina Friedenau.

Serdecznie zapraszamy do gabinetu ZAHNMEDIZIN Stumpf & Kollegen – miejsca, gdzie nowoczesna technologia łączy się z empatią, rodzinną atmosferą i kompleksową opieką stomatologiczną dla całej rodziny.

Mówimy po niemiecku, angielsku i rosyjsku. Twój stomatolog, Dr Oskar Stumpf, chętnie doradzi ci również po polsku.

- & Precyzyjne leczenie kanałowe
- & Periodontologia – zdrowe dziąsła to podstawa
- & Stomatologia estetyczna
- & Wysokiej jakości protetyka z naszego własnego laboratorium – indywidualnie i ekspresowo
- & Korony i mosty bez metalu – dla maksymalnej estetyki i tolerancji
- & Implantologia i odbudowa kości – stabilność i bezpieczeństwo

Umów się na wizytę z łatwością. Napisz do nas maila lub zarezerwuj dogodny termin online na naszej stronie internetowej.

OSKAR STUMPF / ZAHNARZT
BUNDESALLEE 126 / 12161 BERLIN
T 030 851 20 16 / INFO@ZAHNMEDIZIN-STUMPF.DE
WWW.ZAHNMEDIZIN-STUMPF.DE

ZDROWIE ZACZYNA SIĘ OD RUCHU – ZADBAJ O SIEBIE Z PHYSIOLIFE

- Masz bóle pleców, karku lub stawów?
- Dochodzisz do siebie po kontuzji lub operacji?
- A może po prostu chcesz poczuć się lepiej i swobodniej w swoim ciele?

Jesteś we właściwym miejscu!

- W **Physiolife** łączymy nowoczesne metody leczenia z indywidualnym podejściem.
- Zespół **wykwalfikowanych fizjoterapeutów** zadba o Ciebie tak, jak sam by chciał być leczony.
- Mówimy w językach: polski, niemiecki, angielski, turecki, arabski, indyjski – czuj się **swobodnie i zrozumiany**

OFERUJEMY:

- Terapia manualna
- Rehabilitacja ortopedyczna i neurologiczna
- Masaż leczniczy i relaksacyjny
- Ćwiczenia indywidualne i terapia bólu
- Nowoczesne urządzenia i przyjazna atmosfera

Fizjoterapia, która naprawdę działa.

Z troską. Z sercem.
Dla Ciebie.

Physiotherapie Physiolife
Münchener Str. 6, 10779 Berlin
Rejestracja: 030 2141820
www.physiolifeberlin.de

Godziny otwarcia:
Poniedziałek & Środa: 8:00 – 16:30
Wtorek & Czwartek: 9:00 – 17:30
Piątek: 8:00 – 12:00

Mówimy po polsku, niemiecku, angielsku, turecku, indyjsku i arabsku.

Nie czekaj, aż ból minie sam – zadбай o siebie już dziś!
Komfort, skuteczność, zaufanie – poczuj różnicę w Physiolife!

Zahnarztpraxis Dr. Alina Gutsch-Trepka

Schönebergerstraße 5, 10963 BERLIN-KREUZBERG
ECKE HOTEL MÖVENPICK

☎ **030 - 26 39 77 56**

Mo 12-20 Di 8-14 Mi 12-20 Do 12-20 Fr 8-14

S-Bahn: S1, S2, S25; BUS: M29, M41, M123

Jesteśmy tu dla Ciebie!

Profesjonalizm, empatia i troska

najlepsza opieka dzięki wysokiemu poziomowi wiedzy medycznej, ścisłej współpracy interdyscyplinarnej oraz wykorzystanie najnowszej technologii

Nasi eksperci w dziedzinie:

- chirurgia małoinwazyjna oraz robotyczna
- Zabiegi chirurgiczne na wszystkich narządach jamy brzusznej
- gruczole dokrewne
- przepukliny powłok brzusznych i pachwinowych
- leczenie nowotworów przełyku, żołądka, jelit, odbytnicy, wątroby i trzustki

DRK Kliniken Berlin Westend

Klinik für Allgemein-, Viszeral- und Minimalinvasive Chirurgie
Ordynator Chirurgii Prof. Dr. med. Gero Puhl

Lekarz Specjalista Chirurgii Ogólnej Adrian von Ganski

Spandauer Damm 130, 14050 Berlin

Numer telefonu: (030) 30 35 - 42 05

APARATY SŁUCHOWE BEZPŁATNE* NA RECEPTĘ

Michał Ruszewski – Tauernallee 42
12107 Berlin – Tel.: 030 - 76 28 78 13
www.miruna-berlin.de

*Przy ukazaniu recepty od laryngologa dochodzi ustawowa dopłata 10,- € za aparat. (Cena bez recepty 799,- €)

Opieka nad osobami starszymi i chorymi

Stacja opieki domowej **SCHWESTER EVA**

- Usługi pielęgnacyjne i opieka medyczna
- pomoc w wykonywaniu codziennych obowiązków domowych
- bezpłatne doradztwo w zakresie społeczno-socjalnym / Pflegeversicherung
- personel polskojęzyczny
- rozliczeń dokonujemy z kasami chorych, kasami ubezpieczenia społecznego oraz z Urzędem ds. Socjalnych.

Adres: **Auguste - Viktoria - Allee 82, 13403 Berlin**
Tel.: **030 805 77 497**, Funk: **0176 32 998 426**
E-mail: **pflegedienst.schwester-eva@web.de**

ANONIMOWI ALKOHOLICY – MEETING

Pon.: 18:30-20:30, Gierkezeile 39, 10585 Berlin
Wt.: 19:00-21:00, Lillienthalstraße 5, 12049 Berlin
Śr.: 19:00-21:00, Gierkezeile 39, 10585 Berlin
Czw.: 19:00-21:00, Storkower Str.158, 3 ptr.10407 Berlin
Pt.: 19:15-21:15, Hessenring 47, 12101 Berlin
Sob.: 17:00-19:00, Gierkezeile 39, 10585 Berlin
Niedz.: 16:00-18:00, Lipschitzallee 80, 12353 Berlin

Tel.: +49 157 504 759 92

Telefon kontaktowy: +49 221 25 07 94 77

Specjalista Ginekologii i Położnictwa

Dr. med. Jarosław von Mach-Szczypiński

Praxis:
Hermannplatz 5, 10967 Berlin
(Neukölln; U-Bhf Hermannplatz)
Telefon: (030) 691 43 03
Handy: 0171 1437301

Sprechzeiten:
Montag bis Donnerstag
9:00-13:00 und 15:00-18:00
Przyjmujemy też pacjentki
bez karty ubezpieczenia

SPECJALISTA CHIRURGII PLASTYCZNEJ

Uniwersytetu w Lübeck

Dr. med. Jarosław Tribull-Potapczuk

doktor nauk medycznych Uniwersytetu w Köln

**Operacje plastyczne twarzy, powiek, nosa,
piersi, brzucha i innych części ciała**

Koszty podobne do cen w Polsce

Kurfürstendamm 69 (Adenauerplatz), 10707 Berlin
Tel.: 030-32708228 lub 0171-7076462 (tu też po polsku)
E-mail: info@dr-tribull.de, Website: www.dr-tribull.de

Konsultacje w dni powszednie **15:00-19:00**
Koszty porad (i niektórych operacji) pokrywa Krankenkasse

AGNIESZKA DIAK
psycholog
pedagog resocjalizacyjny

Każda zmiana zaczyna się od rozmowy

☎ +49 178 248 1603
📍 Berlin, Steglitz
📧 Agnieszka Diak - psycholog

Jak cyfrowy „Epstein” puka do drzwi Twojego dziecka.

Media społecznościowe stają się targiem niewolników?

Social media to dzisiejsze wybiegi mody i obietnica wielkich pieniędzy. Jednak tam, gdzie młodzi ludzie szukają szansy na karierę, czają się często drapieżcy. Jako biuro detektywistyczne pracujący w Warszawie i Berlinie, widzimy ewolucję mechanizmów, które kiedyś stosował Jeffrey Epstein. Dziś tak zwani „łowcy” nie potrzebują prywatnych wysp

– wystarczy im smartfon i dostęp do profilu Twojego dziecka. Obietnica zawrotnej kariery często popycha nasze dzieci do potajemnego wysyłania zdjęć castingowych. Na początku bardzo naturalnych, niewinnych. Z czasem „AGENT”, prosi o coraz śmielsze zdjęcia - usprawiedliwiając swoje oczekiwania tym, że chce lepiej ocenić sylwetkę przyszłej gwiazdy. Często też prosi o ofiarę aby ta odegrała jakąś scenę, która mocno odbiega od standardów stosowanych w profesjonalnych agencjach rekrutacyjnych.

Statystyki, które mrozą krew w żyłach

Handel ludźmi w Europie to nie scenariusz z filmu. To brutalna rzeczywistość w samym sercu UE:

- Wyzysk seksualny: Blisko 50% ofiar trafia do niewoli seksualnej.
- Pułapka w telefonie: 80% przypadków werbunku zaczyna się od niewinnej wiadomości w sieci.
- Skala procederu: 10 000 ofiar rocznie to tylko wierzchołek góry lodowej.

Psychologia buntu: Gdy drapieżca staje się „lepszym rodzicem”

Drapieżcy to doskonali psychologowie. Często wykorzystują naturalną barierę, jaka pojawia się między zbuntowanym nastolatkiem a rodzicem. Wiek buntu, konflikty, czy trudne sytuacje około-rozwodowe to dla nich idealna okazja. Kiedy w domu panuje napięcie, a jeden z rodziców – chcąc być tym „fajniejszym” i zyskać akceptację dziecka nieświadomie otwiera furtkę dla manipulanta.

Pamiętajmy: to my jesteśmy rodzicami i to na nas spoczywa obowiązek właściwej oceny sytuacji. Możemy to jednak zrobić dyskretnie. Zamiast otwarcie zakazywać i prowokować sprzeczki, warto działać strategicznie. Mając twarde argumenty (np. wynik weryfikacji agencji detektywistycznej), możemy odciągnąć dziecko od niewłaściwej decyzji tak subtelnie, by odniosło wrażenie, że to ono samo przejrzało na oczy. Chronić to nie znaczy zawsze walczyć z dzieckiem – to znaczy wyprzedzać ruchy tych, którzy chcą je skrzywdzić.

Refleksja detektywa: Dom, samochód i... życie dziecka

Potrąfimy spędzić tygodnie na sprawdzaniu historii technicznej przed zakupem samochodu czy domu. Dbamy o bezpieczeństwo finansowe. Jednak w codziennej pogoni za sukcesem za pracą zdążamy nam się poświęcić znacznie mniej czasu na weryfikację tego, gdzie nasze dziecko jedzie realizować karierę. Zapominamy sprawdzić z kim utrzymuje bliskie kontakty. Zakładamy, że świat jest bezpieczny. Ta różnica w czujności to luka, którą bezlitośnie wykorzystują „łowcy”.

Gdy „znajomy” staje się katem: Dramat ojca i milczenie systemu

W naszej pracy w detektywdomanski.pl trafiają do nas sprawy, które odbierają mowę. Jedną z nich szczególnie nie daje nam spokoju – historia zaginionego syna naszego klienta. Bardzo młody, zaradny mężczyzna, znał języki, chciał zarobić swoje pierwsze pieniądze. Czujność rodziny uspił „znajomy”, który był pośrednikiem pracy w Austrii. Chłopak wyjechał pełen nadziei, a po dwóch tygodniach zapadła cisza - kontakt się urwał. Chłopak zniknął, została po nim tylko spakowana torba z wszystkimi rzeczami osobistymi – jedyny materialny ślad tej tragedii.

Dziś ojciec patrzy w pustkę, a system rozkłada ręce: „był dorosły, sam decydował”. To memento: drapieżcy często piją z Tobą kawę, zanim sprzedadzą Twoje dziecko w nowoczesną niewolę.

Chirurdzy losów i pułapka cyfrowa

Inna nasza sprawa: młoda kobieta, „praca hostessy”, spotkanie

z agentem i... urwany film. Odzyskała świadomość bez telefonu i z lukami w pamięci. Badania lekarskie wykazały ślady po interwencji laparoskopowej w okolicach narządów ginekologicznych. To są „chirurgi losów”, działający w białych rękawiczkach.

Jedyni świadkowie:

Uwaga: Jeśli bliska osoba znika, to jej telefon i laptop to jedyni świadkowie. Nie próbuj „domowego śledztwa”! Każde logowanie nadpisuje dane i niszczy dowody cyfrowe. W detektywdomanski.de dysponujemy własnym zapleczem informatyki śledczej. Tworzymy kopie binarne, odzyskujemy skasowane rozmowy z WhatsAppa.

Nie sprzątaj pokoju dziecka. Czasami pozostawiony nieład w tym pomieszczeniu potrafi podpowiedzieć i nakierować poszukujących na właściwy trop.

Procedury:

Nas nie ograniczają: procedury, jurysdykcja, papierologia to dzięki tym różnicom możemy działać szybciej i sprawniej.

Często po takim incydencie, poszkodowani nie chcą się zgłosić na policję, straszenie się wstydzą tego co ich spotkało. Mają do siebie żal i pretensje. Nie mogą w to uwierzyć analizując sytuację, że tak łatwo dali się zmanipulować.

Pamiętajmy jednak, że po dwóch stronach tego „świata”, są zwykli ludzie z natury ufni - kontra wyspecjalizowani, pozbawieni empatii, manipulatorzy nastawieni na pozyskanie łatwego dochodu.

DETEKTYW DOMANSKI PL Sp. z o.o.
ul. Juliana Bartoszewicza 1C/49, 00-337 Warszawa
e-mail: detektywdomanski@gmail.com
www.detektywdomanski.pl
Tel. 0048 517 148 794

DETEKTEI-DOMANSKA
Kollwitzstraße 76, 10435 Berlin
Tel.: +49 175 997 4396
mailto:detektivdomanski@yahoo.de
www.detektivdomanski.de

DETEKTYW

**OD PONAD 20 LAT ŚWIADCZYMY USŁUGI
DETEKTYWISTYCZNE NAJWYŻSZEJ KLASY DLA
NAJBARDZIEJ WYMAGAJĄCYCH KLIENTÓW.
SKUTECZNOŚĆ, DYSKREKCYJA I LOJALNOŚĆ
- TO WARTOŚCI, KTÓRE STANOWIĄ FUNDAMENT
NASZEJ WSPÓŁPRACY.**

DLA OSÓB PRYWATNYCH

- WERYFIKACJA PRZEDMAŁŻENSKA PARTNERA/PARTNERKI
- POSZUKIWANIE SPADKOBIERCÓW
- POSZUKIWANIE DOWODÓW W SPRAWACH NIETYJAŚNIONYCH
- POSZUKIWANIE OSÓB I PRZEDMIOTÓW
- POSZUKIWANIE MIENIA ZABUŻAŃSKIEGO

DLA KOLEKCJONERÓW

- EKSPERTYZY I WERYFIKACJA AUTENTYCZNOŚCI DZIEŁ SZTUKI
- POSZUKIWANIE SKRADZIONYCH DZIEŁ SZTUKI I OBIEKTÓW KOLEKCJONERSKICH
- BADANIE HISTORII OBIEKTU
- ANALIZA LABORATORYJNA I WYKRYWANIE FALSYFIKATÓW
- ANTYKI I BIŻUTERIA – OCENA AUTENTYCZNOŚCI I WARTOŚCI
- DOKUMENTY I RĘKOPISY – EKSPERTYZY HISTORYCZNE

DLA FIRM

- WERYFIKACJA KONTRAHENTÓW
- OCHRONA TAJEMNIC HANDLOWYCH
- POSZUKIWANIE DŁUŻNIKÓW
- AUDYTY BEZPIECZEŃSTWA
- DYSKRETNY MONITORING WIZYJNY
- WERYFIKACJA PRACOWNIKÓW
- OCHRONA ZNAKU TOWAROWEGO I WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

Berlin 10435 • Kollwitzstraße 76
+49 175 997 43 96
detektivdomanski@yahoo.de

Warszawa 00-337 • J Bartoszewicza 1C/49
Tel. 0048 517 148 794
detektywdomanski@gmail.com

FRYZJERKA wykonuje usługi: baleyage, pasemka, farbowanie, strzyżenie, modelowanie, trwałe prostowanie, OLAPLEX-rekonstrukcja i odbudowa włosów. Pracuje na produktach firmy WELLA. Ola, tel.: 0178 3476775

Profesjonalne usługi kosmetyczne i medycyny estetycznej z dojazdem do klienta lub w gabinecie w lokalizacji Berlin Friedenau. Peeling chemiczny(TCA), mezoterapia igłowa i mikroigłowa, wypełnianie zmarszczek, powiększanie ust i inne. Wysoka jakość, promocyjne ceny. Tel.0176-27398949.

INTERNET MOBILNY, DOMOWY, TELEFONY KOMORKOWE

Wszystkie porady są darmowe i w języku polskim. Zapraszamy:) tel. 030/81868077, kom. +4917648207784, www.teleberlin.pl

Fryzjerka z tytułem mistrza oferuje: baleyage, pasemka, trwała, strzyżenie damskie, męskie, henna, przedłużenie włosów (mikroring, kreatyna). Agnieszka Whatsapp: 0155 11253349, 0176 48997626

Wykonujemy prace remontowe, szpachlowanie, malowanie, regipsy, płytki, tapetowanie, elektryka, hydraulika, montaż drzwi, okien, tarasy, laminaty, kompletne remonty mieszkań. Tel.: 0151 71770337

Pomoc w sprawach urzędowych, Job Center, Arbeitsamt, Kindergeld, Elterngeld, Wohngeld, pisma, odwołania, sprawy rentowe etc. (oprócz prawnych) Meldowanie firm – kpl prowadzenie papierów, rachunki etc. Mobil: 0157 84894000

Opróżnianie mieszkań, strychów piwnic ogrodów. Przewóz mebli z punktu A do B Tanio szybko i solidnie. Rzetelna praca krótkie Terminy. Darmowa wycena. Tel.: 0176 96538820

Pomoc w problemach z Jobcenter, Arbeitsamtem, Gewerbeamt, Kindergeld, Elterngeld, Wohngeld, wizyty w urzędach, meldunki, pisma urzędowe i odwołania, wypełnianie formularzy oraz pomoc przy wizycie u lekarza. Kom.: 0177 5642472

Pomoc w zakładaniu polskiej telewizji internetowej, Jakość HD, wystarczy Smart TV i internet. Pomoc przy komputerach i drukarkach oraz internecie. Tel.: 0155 63280703.

Usługi transportowe - Przeprowadzki, - przewóz mebli oraz montaż, - czyszczenie mieszkań, piwnic, - wywóz rzeczy do BSR, - rzetelnie, solidnie i szybko. Tel.: 0152 19264461

Naprawa sprzętu gospodarstwa domowego, pralki, zmywarki, lodówki, zamrażarki, suszarki. Szybko i solidnie. Na wykonaną usługę udzielam gwarancji. Tel.: 0152 25651989

Solidnie wykonujemy remonty mieszkań, szpachlowanie, malowanie, regipsy, tapety, kafle, podłogi, murarskie, izolacje, hydraulika, elektryka, renowacja okien, okna nowe, prace ogrodnicze, małe przeprowadzki. Tel.: +49 162 1044173 lub +49 30 85745005

KOMPUTERY - Naprawa, instalacje WINDOWS, INTERNET-DSL/ WLAN, usuwanie wirusów, ratowanie danych - Tel.: 030 30201944 Handy: 0162 1786980

Opróżnianie mieszkań, piwnic i strychów . Rzetelna praca, krótkie terminy, bezpłatna wycena. Tel.: 0176 96383270

Remonty mieszkań, szpachlowanie, malowanie, tapetowanie, układanie podłóg, cyklinowanie. Wszelkie prace remontowe. Tel.: 0178 7296119 lub 030 52659181

Budowlana firma oferuje cały zakres usług: wykończenia mieszkań, kafelki, gładzie, instalacje. Budowa domów od podstaw, dachy, fasady, kostka brukowa. Wynajem busa. Oferujemy również przeprowadzki i opróżnianie mieszkań. Tel.: 0155 11253349, 0176 48997626

MAJSTER ZŁOTA RĄCZKA, pomaluje, zamontuje, naprawi. 30 lat doświadczenia w remontach mieszkań. Zadzwoń, to Ci się opłaca. Marek 0177 1689892

Remonty mieszkań - malowanie, szpachlowanie, tapetowanie, regipsy, podłogi, kafelki, montaż drzwi, okien, elewacja, dachy, kostka brukowa, tarasy. Meble kuchenne na wymiar, szafy i zabudowy. Oferujemy również przeprowadzki i opróżnianie mieszkań. Tel.: 0176 43571983

Transport, ekspresowy wywóz mebli na BSR, czyszczenie mieszkań, piwnic itp, przeprowadzki. Wycena bezpłatna. Tel.: 0176 36322659

Refleksologia: stóp, rąk, twarzy i głowy. Zabiegi terapeutyczne i relaksacyjne. Tel.: 01637882447

INTERNET BIUROWY, MOBILNY, TELEFONY KOMORKOWE

Dla małych i dużych FIRM oraz z Gewerbe. Wszystkie porady są darmowe i w języku polskim. Zapraszamy:) tel.: 030/81868077, kom. +4917648207784, www.teleberlin.pl

Meble na wymiar. Meble kuchenne, Szafy z drzwiami przesuwanymi, Szkoło dekoracyjne do kuchni zamiast płytek. Wykonamy na zamówienie. Kontakt. Pn-Pi 9,00-16,00 Tel.: 0157 84556424, www.festti.de

Firma budowlana z Polski, brygada górali, szuka zleceń na budowy domów od podstaw, dachy, elewacje na terenie całych Niemiec. Tel.: +48 608729122, +49 152 05734746

Transport 3,5 tony przewóz rzeczy, mebli, AGD, opróżnianie mieszkań, przeprowadzki, itd. Mail: bokpol@interia.eu, tel.: +48 725 791 476, +49 0171 512 5846

Fachowiec złota rączka z wieloletnim doświadczeniem podejmie się: kafelkowanie, szpachlowanie, elektryka, malowanie, laminat. Tel.: +48 572 279 730

Firma transportowa oferuje przeprowadzki na terenie Europy. Opróżnianie mieszkań, piwnic, garaży. Wynajem Busów Maxi L4, H3 o wymiarach paki : dł: 4070, szer. 1870, wys: 2172. Tel.: 0155 11253349 Aleks

Problemy z urzędami w Niemczech? Pomogę. Pisma po niemiecku: odwołania, wnioski, korespondencja. Doświadczenie, rzetelność, terminowość. Wykształcenie wyższe. Kontakt: malgo@gmx.de, Tel.: 030 40727649

Magiczne Biuro. Ty szukasz mnie! JA? A po co? Bo ja załatwię Ci naprawdę wszystko – szybko i uczciwie. Szukasz już od paru miesięcy mieszkania? Potrzebujesz pomocy jako tłumacz? Zadzwoń i wszystko będzie Twoje! Biuro: 030 28639869, Mobil: 01781144095

MD TOP UMZÜGE składanie mebli, transport IKEA, przeprowadzki, opróżnianie piwnic, rozliczenie dla Arbeitsamt. Posiadam 2 busy kontenerowe i ubezpieczenie na przeprowadzki. Tel.: 0176 833 92 933 E-mail: marekopuchowicz@aol.de **MD TOP UMZÜGE**

Anteny Satelitarne
Naprawy Telewizorów

Ustawianie programów TV tel.364 36 859

Od 30 lat w Berlinie
Schönhaarder Str.101
13585 Berlin

MAGDA & KAYA

SALON FRYZJERSKI

Turmstraße 14
10559 Berlin

Tel.: 030 343 535 55
mk-friseure.com

KAISER
BESTATTUNGEN
INH. G. KAISER - SEIT 2005

0170 - 5322474
Tel.: 24h 030 - 31004280

Oferujemy kompleksowe usługi pogrzebowe we wszystkich przedziałach cenowych.

Od 1450 € usługa kremacji z formalnościami inkl. MwSt plus opłaty krematorium, cmentarza, bez pogrzebu. (Od 1600€ inkl. MwSt z uroczystością pogrzebową)

Od 2005 roku gwarantujemy szacunek, godność i profesjonalizm

Biurowo
ZoppoterStr. 7
14199 Berlin
Wilmerdorf

Bus
186 | 249 | 310

KAISERBESTATTUNGEN.DE

POLSKI ZAKŁAD
POGRZEBOWY

BESTATTUNGEN
CHWOLKA & CHWOLKA

EKSPRESOWE PRZEWOZY ZMARŁYCH NA TEREN CAŁEJ POLSKI Z ZAŁATWIENIEM WSZELKICH FORMALNOŚCI.

POMOC W UZYSKANIU RENTY.
EKSPRESOWE KREMACJE.

BERLIN: 0171/5229676
TEL.: 24h 0171/6503466
TEL.: 24h 0048 608 135 247

WWW.CHWOLKA.PL

OD 30 LAT! ZAWSZE Z GODNOŚCIĄ, UCZCIWIE I TANIO

N A G R O B K I

Mistrz Kamieniarstwa & Inż. KRZYSZTOF IMIELSKI
Biuro: Büdnerring 48, 13409 Berlin

03027497001, 0171 9074101, 0173 6865350
imielski@arcor.de www.gran-mar-bau.de Mo- Fr 9-18 oraz Sa 10-14

M&M BAU

KOMPLEKSOWE REMONTY MIESZKAŃ

- szpachlowanie, malowanie
- Prace hydrauliczne, elektryczne
- podłogi (laminat, vinyl, drewniane itp)
- układanie płytek

Tel. 49 017614175743

REMONTY MIESZKAŃ

OKNA • DRZWI • BRAMY
GARAŻOWE • OGRODZENIA
Z MONTAŻEM

Mobil: 0157-59640537 • marianlenc@web.de

ANTENY SATELITARNE

MONTAŻ • NAPRAWA • USTAWIANIE TELEWIZORÓW

Profesjonalny miernik • bezpłatny dojazd w Berlinie
rozsądne ceny • ponad 15 lat doświadczenia

telefon / whatsapp: **0160 99 50 66 88**

SERWIS KOMPUTEROWY

LAPTOPY PC MONITORY

inż. Tomasz Günther

0178-6838146
www.katicom.de

- NAPRAWY U KLIENTA
- INSTALACJA WINDOWS
- WYMIANA GNIAZD I ZŁĄCZY
- WYMIANA MATRYC
- NAPRAWY PO ZALANIU
- ODZYSKIWANIE DANYCH
- USUWANIE WIRUSÓW

Zakład Pogrzebowy SANS SOUCI

wysłuchać zrozumieć towarzyszyć

Telefon 24 h: (030) 48 47 92 27
Wollankstr. 67, 13359 Berlin
www.sanssouci-bestattungen.de

U nas znajdują Państwo współczucie, zaangażowanie i profesjonalizm.
Mówimy również po polsku!

niedrogo godnie stylowo

Płacisz za wysokie rachunki za prąd i gaz?

Jeśli uważasz, że płacisz za dużo, pozwól nam to sprawdzić.
Powiedz dość zawiżania waszych rachunków.

Zgłoś się do nas, sprawdzimy je, poprawimy oraz obniżymy nawet o 50%.
W mieszkaniach, domach i firmach. Szybko i fachowo. Pamiętajcie, że zimny są bardzo długie i zimne, a nikomu niepotrzebne są dopłaty.
Pomagamy załatwić wszelkie formalności w zgłoszeniu do (sieci) dostawcy prądu i gazu.

Wszystkie formalności za darmo! Zaufaj mi!

Arkadiusz Skorupka
Zertifizierter Energieberater
Rudower str. 95 12351 Berlin
arkadiusz.skorupka@gmx.de

Kontakt: 0163 7886965

Gaz od 6 CENTÓW za kWh brutto

Szafy z drzwiami przesuwanymi na wymiar

www.lizak.de

Päwesiner Weg 19, Haus 62
13581 Berlin
tel.: 030 924 053 84
Funk: 0151 591 191 12
e-mail: info@lizak.de

doradztwo i pomiar gratis

KOWALSTWO ARTYSTYCZNE

Pogotowie zamkowe dzień i noc

natychmiastowa pomoc w przystępnej cenie w wypadku zatrzasknięcia drzwi lub zgubienia kluczy. Usuwanie szkód powłamaniami oraz montaż dodatkowych zamków

tel.: 030/ 915 94 017, 0170/ 5837677

SCHLÜSSEL-NOT-DIENST
COKLIER

transport&przeprowadzki

- profesjonalne przeprowadzki, punktualność i rzetelność wykonania usług z ubezpieczeniem
- przewozy mebli (IKEA, Höffner, itd...)
- opróżnianie mieszkań i piwnic
- przewozy materiałów budowlanych i narzędzi (Bauhaus, Obi,...)
- wywóz rzeczy do BSR

Tel.: 01577 3670602 lub 030 55142631

Glazurnik - kompleksowe remonty łazienek

Doświadczenie i precyzja

www.tomont.de tel.: 01796612418

Usługi Hydrauliczne - Szybko, Solidnie!

Szukasz zaufanego hydraulika?

Nie daj się zaskoczyć awarii.

Oferuję kompleksowe usługi hydrauliczne na terenie Berlina i okolic.

Kontakt: Pan Adam +4916092216054.

www.jardan-bus.pl

Licencjonowany Przewóz Osób

JARDAN#BUS

Katowice-Gliwice-Opole-Wrocław-Berlin

Wyjazdy - Niedziela 16:00

Powroty - Poniedziałek 11:00

Czwartek 7:00

Czwartek 16:00

Piątek 7:00

Piątek 16:00

Możliwość przewozu z adresu na adres!

Zabieramy również przesyłki!

☎ 0048 784 276 704 ☎ 0048 600 426 476

TRANSPORT EXPRESOWY

PRZEPROWADZKI
OPRÓŻNIANIE MIESZKAŃ, PIWNIC, GARAŻY itp.

Tel.: 030 91566003, 0176 36322659

Przeprowadzki – transport

- przewóz mebli
- opróżnianie pomieszczeń i piwnic
- wywóz rzeczy na BSR

Tel.: 0152 17271079 lub 030 96596915

NIERUCHOMOŚCI - kupno, sprzedaż, wynajem

Rzeczoznawczyni majątkowa

Uczę, jak kupić nieruchomości w Niemczech – krok po kroku

Pomagam zrozumieć cały proces zakupu nieruchomości – od pierwszej decyzji, przez kluczowe etapy, aż po podpisanie umowy.

Przekazuję rzetelną wiedzę, która pozwala uniknąć niepewności i kosztownych błędów.

Nie sprzedaję nieruchomości.
Działam wyłącznie w Twoim interesie.

www.gerpol-realestate.com
info@gerpol-realestate.com
+48 694 485 624

IMMOLLA

Olga Martin

Pośrednik nieruchomości w Berlinie

www.immolla.com

+49 171-238-14-95

olga@immolla.com

Chcę Państwo sprzedać nieruchomość? Jestem tu dla Was!

Moją specjalizacją jest sprzedaż, zakup i wynajem nieruchomości w Berlinie. Pomagam moim klientom przejść bezpiecznie przez każdy etap sprzedaży.

Pracuję w pięciu językach:
niemieckim, angielskim, włoskim, hiszpańskim i oczywiście polskim.

Pensjon Spandau

Pokoje do wynajęcia, tel.: 0151 172 61 455

Mieszkanie, umeblowane, 3 pokoje, Berlin Charlottenburg do wynajęcia, tel.: 0170 3131550, mail ziemnicki@t-online.de

Wynajmę umeblowane 2 pokojowe mieszkanie spokojnym lokatorom w Rothenburg / Oberlausitz. Cena €580,-. Kontakt pod 015228860072 (WhatsApp).

ODZYSKANIE PRAWA JAZDY - IDIOTENTEST

PROFESJONALNE PRZYGOTOWANIE DO MPU PRZEZ PSYCHOLOGA

- bezpłatna konsultacja i bezpłatna analiza akt
- zapisanie na abstynencję - alkohol lub narkotyki
- przygotowanie do MPU online lub osobiste
- przygotowanie w języku polskim lub niemieckim
- pomoc w załatwianiu wszelkich formalności
- niska cena, wysoka jakość, profesjonalizm
- 95% zdawalności za pierwszym razem

POTRZEBUJESZ POMOCY?

MAŁGORZATA VOELKEL

mgr psychologii

☎ 0152 33578752

☎ 0048 789414402 (KOMÓRKA POLSKA)

✉ margaretavoelkel@aol.de

🌐 www.mpu-przygotowanie.de

📍 Billy-Wilder-Promenade 32
14167 Berlin

„Pozwalam sobie na żalobę po niemieckich ofiarach drugiej wojny światowej”

Fragment wywiadu z polską pisarką Ishbel Szatrąwąską o niemieckim wydaniu jej powieści historycznej „Toń”

Natalia Prüfer: „Toń” to Twoja debiutancka powieść historyczna, opisująca losy kilku pokoleń rodziny związanej z dawnymi Prusami Wschodnimi. W Polsce książka ukazała się w 2023 roku, teraz mamy przed sobą wydanie niemieckie.

Janka – główna bohaterka powieści „Toń”, trochę przypomina mi Twoją babcię. Mówiłaś, że ona również uciekła tuż po drugiej wojnie światowej z Litwy i znalazła schronienie wśród Polaków na Mazurach. Towarzyszyła jej ciężka maszyna do szycia Singer. Ty sama pochodzisz z terenów, w których toczy się akcja Twojej książki, czyli z Mazur, z przedwojennych Prus Wschodnich. Tak jak Alicja – wnuczka Janki – mieszkasz w Krakowie. Zapytam wprost: czy w „Toni” ukryta jest Twoja historia?

Ishbel Szatrąwąska: Nie. O książce myślę zawsze jak o fikcji. Lubię wymyślać sceny, bohaterów. Jednak faktycznie, niektóre fragmenty powieści to kolaż, na który składają się przeżycia moich bliskich lub osób, które się wokół mnie znajdują. Zawsze pytałam, czy ich historie, wspomnienia mogą zostać przeze mnie użyte i jeszcze nigdy nie spotkałam się z odmową. Ale „Toń” to nie jest historia mojej rodziny. Skoro jednak poruszyłaś wątek maszyny do szycia, to muszę się przyznać, że był to dla mnie bardzo ważny element narracyjny, taki trochę jak rekwizyt w teatrze. Cała historia i zarys książki układały mi się w głowie, ale dopiero jak pomyślałam o maszynie do szycia, to wszystko zaczęło do siebie pasować, ta cała układanka postaci i wątków zaczęła się składać w jedną spójną całość. Maszyna ma tu też znaczenie symboliczne, jest narzędziem, dzięki któremu cała rodzina Janki może się utrzymać.

N.P.: Część Twojej rodziny pochodzi jednak z Wileńszczyzny.

I.Sz.: Tak, a potem osiedli na terenach, na których wcześniej mieszkali Niemcy. Temat repatriacji interesował mnie od zawsze i boli mnie, gdy nie podchodzi się wystarczająco poważnie do tego zagadnienia, tak jakby dotyczyło ono małej grupy osób lub gdy zamykamy to w jakiejś kliszy. Wychowałam się w Kętrzynie (dawniej niemiecki Rastenburg) i tam mieszkali niemal sami repatrianci. To byli Ukraińcy, Wilnocy, ale i autochtoni, czyli Niemcy, którzy z różnych względów zostali i nie uciekli. Gdy byłam dzieckiem było to dla mnie przezroczyste, bez znaczenia. Jedni sąsiedzi chodzili do kościoła, drudzy do cerkwi. Jedni mieli nazwiska z końcówką „-uk”, inni niemieckie, to było

dla mnie normalne.

N.P.: Kiedy odkryłaś, że to w pewnym sensie było nietypowe?

I.Sz.: Nie było konkretnej sytuacji, to był proces. To fascynujące, gdy nagle, będąc dorosłym człowiekiem odkrywamy, w jakim wielokulturowym środowisku wyrosliśmy. Tak było ze mną. Przełomem okazał się mój wyjazd na studia do Krakowa.

N.P.: Miasta, które kojarzą się z polskością, tradycją, historią...

I.Sz.: Tak. W „Toni” trochę się z tego nagrywam, Alicja, bohaterka książki złości się na Kraków podobnie jak ja, ale ja Kocham to miasto, wrosłam w nie. Polacy patrzą na Kraków jak na taki monolit, a to miasto ma również swoją niepolską historię. W średniowieczu było niemieckie, mieszczanie byli przede wszystkim Niemcami, to miasto miało i ma swoją historię i kulturę żydowską czy czeską. Jednak po przyjeździe do Krakowa zrozumiałam, że w duchu jestem Prusaczką (śmiech). Niemieckie miasta są dla mnie urbanistycznie bardziej klarowne, wychowałam się w Olsztynie, czyli mieście o pruskiej architekturze. W miastach w centralnej Polsce zawsze się gubię (śmiech). Dla mnie czymś naturalnym jest, że na targu staroci czy w antykwariacie znajduje się niemieckie pocztówki, książki. To taka pograniczna przestrzeń.

N.P.: Przestrzeń, którą niesłusznie nazywa się do dziś „ziemiami odzyskanymi”, choć to określenie powinno zostać wreszcie wyparte, bo jest komunistycznym sloganem, a nikt niczego nie odzyskał. Są to tereny, które zostały dołączone do Polski po zakończeniu drugiej wojny światowej i na których to mieszka już trzecie, czwarte pokolenie Polaków. Mija właśnie 80 lat i mieszkańcy tych regionów wreszcie otwarcie mówią o ich historii, o napływającej ludności, o Niemcach, którzy kiedyś tam żyli. O tym jest Twoja książka „Toń”, ale we współczesnej polskiej literaturze faktu, stał się to obecnie bardzo ważny temat. Potrzebowaliśmy aż tylu lat na oswojenie tej historii? Z czego to wynika?

I.Sz.: Nie uważam, że to się dzieje od niedawna. Na Mazurach, gdzie ja się wychowywałam, już od lat 90-tych XX wieku działa prężnie Fundacja Borussia, która podłożyła podwaliny pod dialog polsko-niemiecki. Pamiętajmy też o tzw. „prozie północy”, czyli o starszych ode

mnie pisarzach i pisarkach jak na przykład Joanna Wilengowska. Masz jednak rację, ten temat wraca, jest omawiany. To jest faktycznie proces. Od 2004 roku Polska jest w Unii Europejskiej, staliśmy się bardziej mobilnym narodem, okrzepiliśmy, nie czujemy się już „brzydkim kaczątkiem” Europy lecz nabraliśmy pewności siebie, również w tych tematach. Pewnie musiało po prostu upłynąć tyle czasu. Moi dziadkowie bardzo dbali o swoje poniemieckie mieszkanie, w którym znaleźli po wojnie schronienie, to nie był u nas w rodzinie nigdy temat tabu, mówiliśmy o tym, że kiedyś mieszkali tu Niemcy.

N. P.: Myślisz, że to był powód, dla którego napisałaś taką odważną książkę?

I. Sz.: Nie, ja po prostu noszę w sobie ogromną tęsknotę za tym regionem. Raczej już nie wrócę na stałe do Kętrzyna czy Olsztyna, powieść „Toń” to efekt nostalgii. Ten region to mój heimat.

Jeśli zainteresował Cię fragment rozmowy, zapraszamy na stronę: www.buchczyliksiazka.com (zakładka „Wywiady”), gdzie znajduje się cały wywiad w języku polskim i niemieckim.

Ishbel Szatrąwąska – dramatopisarka, pisarka, współzałożycielka Żydowskiego Instytutu Sztuki. Autorka m.in. nagradzanego dramatu „Żywoć i śmierć Pana Hersha Libkina z Sacramento w stanie Kalifornia” (nominacja do Paszportu Polityki) i powieści „Toń” (nominacja do międzynarodowej nagrody Grand Continent, Nagrody Nike i Nagrody Conrada). Jej wydawcą w Polsce jest Wydawnictwo Cyrancka. Stypendystka Krakowa Miasta Literatury UNESCO i Instytutu Teatralnego w Warszawie. Laureatka m.in. Wawrzynu – Literackiej Nagrody Warmii i Mazur, Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej, finalistka Gdynskiej Nagrody Dramaturgicznej. Dramaty i eseje publikowała w „Dialogu”, prozę w „Miesięczniku Znak”, eseje i felietony w „Czasie literatury”, „Polityce” i „Machinie myśli”. Jest także współautorką „Hagady kobiet” wydanej w Wydawnictwie Austeria pod kierunkiem Belli Szwarzman-Czarnoty. Jej najnowsza książka „Wyrok” została wydana i nominowana do prestiżowej nagrody Paszportu Polityki w 2025 roku.

Powieść „Toń” ukazała się we wrześniu 2025 w języku niemieckim pod tytułem „Die tiefe” (tłumaczenie: Andreas Volk) nakładem wydawnictwa Voland & Quist

Rozmowa Natalii Prüfer z Ishbel Szatrąwąską odbyła się w listopadzie 2025 roku dzięki wsparciu finansowemu Biura Polonii (Geschäftsstelle der Polonia) i dzięki gościnności Instytutu Polskiego w Berlinie.

Natalia Prüfer

SACHVERSTÄNDIGEN-TEAM 24

Certyfikowany przez TÜV Rheinland niezależny i doświadczony

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Rafał Lubiński

BEZPŁATNE PORADY

Dla poszkodowanych bezpłatna wycena szkody

+49 (0) 178 888 77 25

www.rzeczoznawca24.de ■ kontakt@rzeczoznawca24.de

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY
Dariusz Massel

Usługi:

- Kosztorys po wypadku OC - Gutachten
- Kosztorys Auto-Kasko AC
- Wycena wartości pojazdu
- Pomoc przy likwidacji szkód krajowych oraz zagranicznych

Dipl. Wirtschaftsjurist

certyfikowany rzeczoznawca
przez PersCert TÜV Rheinland
Lindenufer 17, 13597 Berlin
E-mail: massel-sv@gmx.de
Tel.: 030 / 50 34 86 82

☎ 0172 / 978 68 15

NIEZALEŻNY RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Dipl.-Ing. Michael Żurek

partner DAT, SCHWACKE, KÜS, ADAC

BEZPŁATNE PORADY TELEFONICZNE

zadzwoń, poradź się bezpłatnie, zanim zadzwonisz do ubezpieczalni!

- dla poszkodowanych (bez winy), **BEZPŁATNIE**
- ocena szkód powypadkowych dla niemieckich lub polskich ubezpieczalni (Gutachten)
- pomoc w uzyskaniu odszkodowania
- ocena wartości pojazdu
- oględziny u klienta, krótkie terminy

Funk 0163 - 24 007 01, (030) 76678600

www.michael-zurek.de

NIEZALEŻNY RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

Dipl.-Ing Henryk Dzikowski

BEZPŁATNE PORADY

dla poszkodowanych bezpłatna wycena szkody *

- rzeczoznawca certyfikowany przez PersCert TÜV
- wycena szkód powypadkowych - Gutachten
- wycena wartości pojazdu
- oględziny u klienta

* przy ustalonej winie strony przeciwnej, za wycenę szkody z reguły płaci ubezpieczalnia sprawcy

Tel.: (030) 91705498 Kom.: 01794503652

www.rzeczoznawca.org

AUTO - UBEZPIECZENIA

- NUMERY PRÓBNE
- NUMERY CELNE
- USŁUGI REJESTRACYJNE
- NOWOŚĆ! Wykonujemy na miejscu tablice rejestracyjne!

Biuro przy Urzędzie Komunikacji "ZULASSUNGSSTELLE"

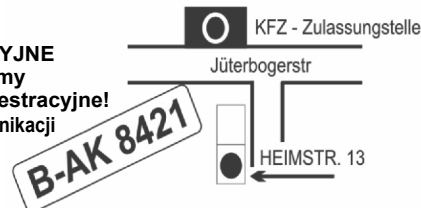
- Kreuzberg
pon-śr. 8.00-15.00,
czw. 10.00-18.00, pt. 8.00-14.00

ZULASSUNGS - UND VERSICHERUNGSSERVICE

Heimstr. 13, 10965 Berlin

Tel.: 030 - 785 42 04 • Fax: 030 - 627 36 553

Funk: 0172 - 38 30 142

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

-----E.POGODZINSKI-----

MIAŁEŚ WYPADEK, SKORZYSTAJ Z PRAWA DO NIEZALEŻNEJ WYCENY SZKODY

poradź się zanim postawisz fałszywy krok
PIERWSZA PORADA - BEZPŁATNA -

- rzeczoznawca certyfikowany przez TÜV
- wycena szkód powypadkowych - Gutachten
- wycena wartości pojazdu

www.kfz-gutachten-pogo.de

Funk: 0178 3490159 Tel-Fax: (030)64493125

KARKÓWKA WIEPRZOWA PO KRÓLEWSKU

Jeśli ktoś myśli że królowie jadali tylko bażanty, combry z jelenia czy słowicze języki jak np. Neron to się myli. Polski król Władysław Jagiełło bardzo lubił pieczone z dzika, więc my w myśli tradycji z braku dziczyzny posłużymy się wieprzowinką.

Różnice w przygotowaniu są „niewielkie”, na dworze królewskim ilości i wielkość potraw przygotowywanych przez kucharzy przechodzi nasze wyobrażenie, no i mięso dzika musiało trochę skruszeć, dłużej niż nasza wieprzowinka. Nam wystarczy doba w marynacie. Trzeba też zaznaczyć że dzisiejsze przyprawy i produkty różnią się znacząco od tych dawnych ale sam proces pieczenia i przygotowywania nie uległy wielkim zmianom. Zapraszam zatem na królewskie dania z mięsa „hodowlanego”.

PIECZEŃ

- 2 kg dorodnej karkówki wieprzowej
- 7 liści laurowych
- 1 łyżka kminku
- 1 łyżeczka czarnego mielonego pieprzu
- 1 łyżka mielonej czerwonej papryki (wędzonej)
- 1 łyżeczka chili
- 10 ziaren ziela angielskiego
- 7 ząbków czosnku drobno posiekanych
- 1 łyżeczka soli
- 4 łyżki oleju
- 3 łyżki miodu
- 2 łyżki octu jabłkowego

Do głębokiej miski wrzucamy liście laurowe 7 sztuk, łyżkę kminku, i łyżeczkę mielonego czarnego pieprzu, łyżkę mielonej wędzonej czerwonej papryki, łyżeczkę chili, 10 ziaren ziela angielskiego, posiekany czosnek 7 ząbków, łyżeczkę soli, cztery łyżki oleju i trzy łyżki miodu, plus dwie łyżki octu jabłkowego. Wszystko dokładnie mieszamy. Gdy marynata jest już gotowa wkładamy do miski mięso i dokładnie pokrywamy marynatą. Przykrywamy miskę pokrywką lub folią i wkładamy całość do lodówki na 24 godziny. Po tym czasie przenosimy mięso do rękawa do pieczenia i wlewamy do środka pozostałą marynatę. Wcześniej rękaw należy przygotować zawiązując mocno z jednej strony a po włożeniu mięsa z drugiej strony. Umieszczamy całość na blasze do pieczenia i pieczemy w temperaturze 200 stopni przez 120 minut (góra-dół). Pieczeń wychodzi aromatyczna i niezwykle krucha. Podajemy wg swojego uznania, z ryżem, makaronem, ziemniakami, pieczywem oraz koniecznie z surówką.

PIECZEŃ W CEBULI

Przypominając państwu przepisy staram się zawsze podać informację dotyczącą powstania dania czy w ogóle historii jaka otacza potrawę czy kucharza twórcę tegoż specjału. Pieczeń w cebuli prawdopodobnie pochodzi z dworu Habsburgów. Jak wiemy posiadali oni ogromne wpływy a ich majątności sięgały poza horyzont. Tak jak głosi legenda wspaniała kuchnia na dworze Habsburgów nie oparła się wpływom lokalnym i tak podczas pobytu w okolicach Triestu i nad morzem Adriatyckim otarli się o kuchnię Bałkanów północnych co widać w zastosowaniu ziół i słodkiej cebuli, czosnku itd. Dlatego przypuszczalnie danie to zapisane w annałach rodu ma bałkańską nutę.

Przypomnę tylko że wcale nie odkryłem Ameryki i potrawa ta jest bardzo popularna

i wielokrotnie była umieszczana w prasie czy książkach kucharskich Europy. Więc z pełną świadomością stwierdzam jest to obłędnie smaczny kawał mięsa i wart mojego przypominania choćby raz w tygodniu. Polecam.

- 1,5 kg dorodnej karkówki
- 4 cebule pokrojone w piórka
- Sól i pieprz do smaku
- Duża szczypta suszonej pietruszki
- 2 ząbki czosnku drobno posiekane
- 1 łyżeczka imbiru
- 1 łyżeczka słodkiej papryki
- 1 łyżka musztardy z gorczycą w ziarnach
- 2 łyżki octu jabłkowego
- 3 łyżki sosu sojowego
- 1 łyżeczka chili (opcjonalnie)

Pokrój cztery cebule w cienkie piórka. Zgnieć lekko aby rozdzielić półplasty na piórka. Wyłóż pokrojoną cebulę na blaszkę wyścieloną papierem do pieczenia. Dopraw czarnym pieprzem i suszoną pietruszką.

Pokrój karkówkę na grube plastry ok 2 cm. Rozłóż plastry na desce do krojenia i ponacinaj po przekątnej do połowy ich grubości. Smaż mięso na patelni z obu stron przez pięć minut z każdej strony. Podsmażone mięso ułóż na warstwie cebuli na blasze do pieczenia. Pokrojoną stroną na cebulę.

Przeciśnij przez praszkę dwa ząbki czosnku do miseczki. Dopraw solą, kolendrą i przyprawami do mięsa (grill pikantny). Dodaj łyżeczkę imbiru (utarty) łyżeczkę słodkiej papryki, i łyżkę musztardy francuskiej. Dodaj dwie łyżki octu jabłkowego i trzy łyżki sosu sojowego jasnego. Dokładnie wymieszaj. Jeśli lubisz pikantne smaki możesz dodać pół łyżeczki chili lub papryki cayenne. Posmaruj obficie plastry mięsa przygotowanym sosem postaraj się aby mięso było dokładnie pokryte sosem.

Na każdym plastrze połóż odsączony plaster ananasa z puszki. Skrop powierzchnię olejem roślinnym i całość przykryj zmoczoną w zimnej wodzie papierem do pieczenia. Arkusz papieru należy zmiąć i zanurzyć w misce z zimną wodą. Następnie wycisnąć, rozprostować i przykryć mięso na blaszce. – To już współczesne udogodnienie, pierwotnie było bez ananasa. Pieczemy całość ok 40 minut w piekarniku w temperaturze 200 stopni (góra-dół). Pieczeń będzie miękka, delikatna i pełna smaku. Podawać możemy dowolnie z ryżem, makaronem, frytkami i surówką.

Bogusław Sypień

Hertha bez Polaków?

Gdy piszę te słowa, Hertha Berlin zajmuje szóste miejsce w tabeli 2. Bundesligi. Ostatnie porażki z Kaiserslautern oraz bolesny remis z Brunswikiem sprawiły, że realne szanse na powrót do elity wymknęły się berlińczykom z rąk. W obecnym sezonie barwy „Starej Damy” reprezentują dwaj Polacy: Michał Karbownik i Dawid Kownacki. Wszystko wskazuje jednak na to, że jeszcze w 2026 roku obaj opuszczą stolicę Niemiec – choć z zupełnie innych przyczyn.

Rusza transferowa karuzela

Michał Karbownik trafił do Berlina w sierpniu 2023 roku po bardzo owocnym czasie spędzonym w Fortunie Düsseldorf. W stolicy podpisał kontrakt obowiązujący do czerwca 2026 roku, deklarując chęć rozwoju sportowego i osobistego. Polak rozegrał w barwach Herthy już 75 meczów, stając się z czasem jednym z najbardziej pewnych i solidnych punktów wyjściowego składu.

Nic dziwnego, że zarząd klubu czyni starania, by zatrzymać Polaka na dłużej, jednak może to być zadanie karkołomne. Jak donosi „Berliner Kurier”, poważne zainteresowanie naszym reprezentantem wyraził między innymi Werder Brema, szukający wzmocnienia na bokach obrony. Scenariusz odejścia Karbownika uwiarygodniają działania Herthy na rynku transferowym. Włoskie media informują, że skauci z Berlina bacznie obserwują młodego Austriaka polskiego pochodzenia, Davida Puczkę. Gracz ten świetnie rokuje w barwach Juventusu Next Gen, a w obecnym sezonie Serie C zdobył już 10 goli i zanotował 4 asysty. Sam Puczka w wywiadzie dla „Przeglądu Sportowego” przyznał:

„Czuję się bardziej Austriakiem, bo w Wiedniu się wychowałem, ale rodzice dbali o to, bym mówił po polsku i pamiętał o korzeniach”.

Warto dodać, że przed niedawnymi meczami z Albanią i Szwecją spekulowano o powrocie Karbownika do kadry narodowej pod wodzą Jana Urbana. Choć powołanie dla byłego zawodnika Legii ostatecznie nie nadeszło, przegrana walka o awans na Mundial

może skłonić selekcjonera do gruntownej przebudowy składu przed kolejnymi turniejami, co dla Michała mogłoby stanowić nowe otwarcie. Przypomnijmy, że to wciąż zawodnik z dużym potencjałem na rozwój, rocznik 2001.

Trudny moment Kownackiego

Sytuacja Dawida Kownackiego jest zgoła odmienna. Napastnik przebywa w Berlinie na wypożyczeniu ze wspomnianego wcześniej Werderu Brema. O ile jesienią rozważano opcję wykupu, dziś ta wizja wydaje się bardzo odległa. Kownacki nie może zaliczyć tego sezonu do udanych – w 20 ligowych meczach zdobył zaledwie 5 bramek.

Trzeba jednak oddać Dawidowi, że towarzyszy mu w tym roku niebywały pech. Najpierw fatalna kontuzja stawu skokowego wykluczyła go z gry na dwa miesiące, a gdy już wracał do rytmu, w lutym 2026 roku otrzymał kontrowersyjną czerwoną kartkę w starciu z Darmstadt. Efektem było dotkliwe zawieszenie, które ponownie wybiło go z rytmu meczowego. Choć w marcu, dokładnie w dniu swoich 29. urodzin, przełamał niemoc strzelając gola z karnego w pojedynku z Bochum, kwiecień znów upływa mu pod znakiem kłopotów i przyjęcia roli rezerwowego.

Według informacji dziennika „Bild”, Werder jest gotów negocjować definitywne odejście zawodnika za kwotę oscylującą wokół miliona euro. To cena, która może rozbudzić wyobraźnię dyrektorów sportowych klubów polskiej Ekstraklasy.

Pobiegnijmy razem

Obu naszym piłkarzom życzymy oczywiście jak najlepiej, niezależnie od tego, gdzie rzuci ich transferowy los. Musimy jednak mieć świadomość, że zaplanowane na 10 maja starcie ligowe może być jedną z ostatnich szans, by podziwiać duet Karbownik-Kownacki na berlińskim Olympiastadion. Ja zamierzam z tej okazji skorzystać.

Dzień wcześniej, w **sobotę 9 maja o godzinie 13:00**, wystartuje polonijny bieg upamiętniający uchwalenie **Konstytucji 3 maja**, o którym pisaliśmy szerzej w poprzednim numerze „Kontaktów”. Zbiórka zaplanowana jest przy charakterystycznej wieży cisnień w **Volkspark Jungfernheide o 12:30**. Dystans biegu to 4 kilometry, ale jak zapowiadają organizatorzy z klubu piłkarskiego **Polonia United**, trasę można równie dobrze skrócić, lub pokonać marszem. W końcu nie o bicie rekordów tu chodzi, tylko o wspólną dobrą zabawę.

Martwiących się o własną formę przyszłych uczestników uspokaja **Sławomir Strychoń**, trener Polonii United:

„Zapraszamy absolutnie każdego – od maluchów po seniorów. Nie ma żadnych limitów wiekowych. Kto nie czuje się na siłach, by biec, może trasę po prostu przejść. Najważniejsza jest sama obecność i wspólne uczestnictwo. Zawsze dbamy też o profesjonalną rozgrzewkę, którą prowadzi nasza doświadczona biegaczka, więc o bezpieczeństwo i przygotowanie fizyczne nikt nie musi się martwić.”

Po wyścigu na boisku przy Brahestraße zorganizowany zostanie poczęstunek dla wszystkich uczestników. Dodatkową zachętą może stanowić fakt, że dzieci biorące udział w biegu, mają otrzymać pamiątkowe medale.

Uwaga, konkurs!

Z kolei nasi Czytelnicy mogą otrzymać atrakcyjne nagrody, wystarczy wziąć udział w konkursie literackim, którego zasady przypominamy poniżej. Na przesłanie prac został już niespełna miesiąc!

To już trzeci raz, gdy oddajemy łamy kolumny sportowej najmłodszym Czytelnikom. Tym razem, z większym rozmachem. Zachęcamy dzieci i młodzież do napisania tekstu na temat **„Mój sportowy superbohater – autorytet, który mnie inspirował”**. Wspomnianym superbohaterem może być zarówno słynny mistrz olimpijski, jak i osoba bliska: **rodzic, trener, nauczyciel wychowania fizycznego lub starszy kolega**, który swoją postawą i pasją inspirował do działania. Uczestników podzieliłiśmy na dwie grupy wiekowe 7-12 i 13-18 lat. Jury składające się z redaktorów „Kontaktów” przy ocenie będzie brało pod uwagę następujące aspekty:

- Osobisty stosunek do opisywanego bohatera i autentyczność emocji.
- Umiejętność uzasadnienia, dlaczego dana osoba jest autorytetem.
- Poprawność językową i bogactwo słownictwa.

Texty, wraz z formularzem zgłoszeniowym należy przysyłać na adres: grzegorz.szklarczuk@gmail.com do **dnia 18.05.2026**. Wspomniany formularz znajdują Państwo do pobrania na stronie internetowej „Kontaktów”, tak samo jak pełen regulamin konkursu. Dla laureatów przewidziane są nagrody w postaci voucherów do sklepu sportowego, a także podarki rzeczowe i oczywiście publikacja tekstów. Zapraszamy do udziału i przede wszystkim dobrej, sportowej zabawy.

Grzegorz Szklarczuk

Zapraszamy wszystkich
09.05.2026
**BIEG KONSTYTUCJI
3 MAJA** w BERLINIE
Zbiórka 12.30 • Bieg 13.00
Dystans 4 km
Volkspark Jungfernheide Heckerdamm / Jungfernheideweg
DOŁĄCZ DO NAS!
Bieg patriotyczny dla wszystkich

Zbiórka przy wieży cisnień w Volkspark Jungfernheide!

POLONIJNE TOWARZYSTWO TURYSTYCZNE I KULTURALNE BERLIN – PTTiK BERLIN

„PTTiK BERLIN“ zaprasza w maju na wspólny spacer w okolicy jeziora Schlachtensee

Spotykamy się 17.05.2026 tj. w niedzielę o godz. 11:00 na peronie S - Schlachtensee

Okolice Schlachtensee w południowo-zachodnim Berlinie to przede wszystkim oaza natury i rekreacji. Największą atrakcją jest samo jezioro z krystalicznie czystą wodą, idealne do kąpieli, surfowania i spacerów wzdłuż jego brzegu. Otoczone lasem, z publicznym dostępem do brzegu, pełnego zatoczek i cypelków. Jest to ulubione miejsce na pikniki, bieganie i wędkowanie. Znajduje się tu również historyczna gospoda Fischerhütte i tzw. ogródek piwny.

Tym razem jednak nad jeziorem zabawimy bardzo krótko, aby zagłębić się pobliskie uliczki pełne ciekawych willi o niezwyklej architekturze, a których mieszkańcy przyczynili się do powstawania Berlina. Poznamy min. historie Mata Hari i Wihelma Canaris oraz niezwyklej kompleks budowlany zbudowany dla wielkiego przemysłowca Wilhemma Mertensa przez znanego architekta Hermanna Muthesius. Kompleks ten wszedł w posiadanie nazistów w 1938 roku i znajdował się w nim NS Reichkulturkammer (Izba Kultury Rzeszy).

Dzisiaj pod nazwą Mittelhof skupia ludzi nauki i mieści w się nim Zentrum Moderner Orient oraz Instytut Badawczy. Podczas tej wędrowki dotrzemy także do wąwozu polodowcowego tzw. Rehwiase wokół której usadowiły się przepiękne wille, a potem dotrzemy do uroczego kościółka Nikolassee Kirche i domu parafialnego.

W imieniu „PTTiK BERLIN“ na spacer zaprasza Józef Knopp wraz z przewodniczącą „PTTiK Berlin, Elżbietą Potępską, przewodnikiem po Berlinie i Poczdamie.

Propozycja spaceru jest bezpłatna i nie dajemy grupowego ubezpieczenia.

fot. Nikolauskirche

PTTiK BERLIN – Elżbieta Potępska,
przewodnik po Berlinie i Poczdamie,
tel.: 030 815 89 14, e-mail: kontakt@pttik-berlin.de

Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze - Oddział w Międzyrzeczu

Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze im. W. Korfańskiego w Berlinie zaprasza w maju na wycieczkę - Szlakiem Poznańskiej Pyry .

Wycieczka odbędzie się w ostatni weekend maja, 29 - 31. 05 . 2026 roku

PROGRAM

29.05. (piątek)

1. Odbiór uczestników wycieczki z dworca kolejowego Frankfurt nad Odrą .
2. Przyjazd autokarem do Słubic (wymiana euro na złotówki w kantorze).
3. Przyjazd do Poznania .
4. Pobyt i zwiedzanie palmiarni.
5. Przyjazd do Będlewa
6. Zakwaterowanie
7. Obiadokolacja.
8. Czas do dyspozycji uczestników wycieczki.

30.05. (sobota)

1. Śniadanie .
2. Przyjazd do Poznania .
3. Zwiedzanie Muzeum Pyry .
4. Przyjazd do Biskupina .
5. Zwiedzanie osady w Biskupinie .
6. Powrót do Będlewa .
7. Obiadokolacja .
8. Czas do dyspozycji uczestników wycieczki .

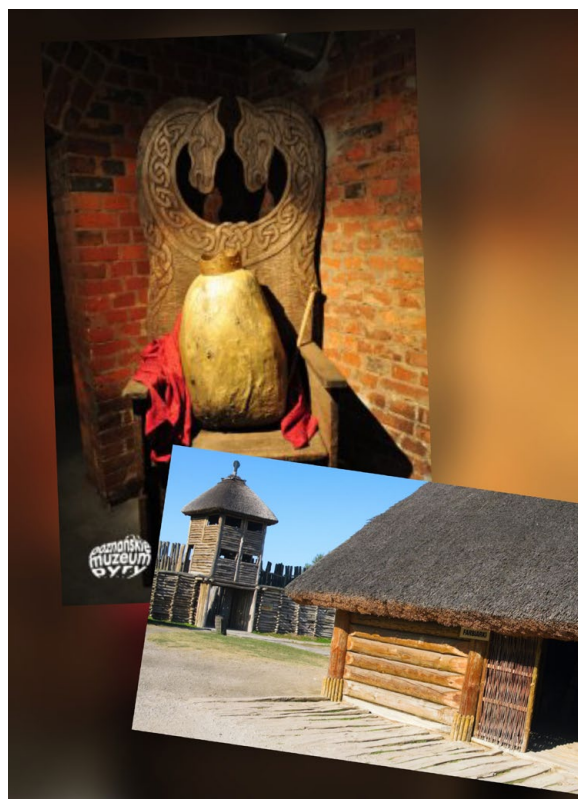
31.05. (niedziela)

1. Śniadanie .
2. Wyjazd do Rogalina .
3. Zwiedzanie Rogalina .
4. Przyjazd do Poznania .
5. Czas do dyspozycji uczestników wycieczki.

W imieniu Klubu na wycieczkę zaprasza prezes Danuta Schmidt.

Adres kontaktowy:

Danuta Schmidt tel. +49 163 4895991,
e-mail: danuta.schmidt@freenet.de

film zrobiony jeszcze raz		Rokity alternatywa śmierci		statek żaglowy z XV i XVI w.		dziesięć lat		w nich materiał do wyciskania		głos kroków w wodzie		zabawka na sznurku		uznanie, rozgłos		potomek Lewiego
Taylor, grała Kleopatrę										mniej niż dwa						
wino portugalskie		pogłębiarka, bagier		Frank, piłkarz holenderski		niezgrabna litera								miasto w woj. mazowieckim		stołu lub głowy
						Bakr, teść Mahometa				hinduski asceta						
Andora lub Bahamy						ambasador lub konsul										
			kosmiczne u Mela Brooksa					jego związki trujące		zarys na kartce		mocny, wonny trunek				
pokochoł ją Kali	rozżarzona z krateru		balanga		kontakt	naczynie na naczynia	niejeden w częście						można do nich przycumować		Moore, aktorka	
									polski zespół rockowy			szyfry				
odmiana gipsu		zrzesza linie lotnicze					znak zodiaku									
łami-główka		spodnie do konnej jazdy										Hendrix, gitarzysta				
							w nim plemniki									

zadanie udostępnił serwis krzyżówkowy szarada.net

Kontakty – bezpłatny miesięcznik polonijny, ukazujący się systematycznie od 1995 roku w Berlinie i Brandenburgii oraz na stronie www.kontakty.org
 Kontakty ukazują się w każdą pierwszą niedzielę miesiąca. Ogłoszenia przyjmujemy do 20-tego każdego miesiąca wraz z dowodem wpłaty!
Adres redakcji: Kontakty, Ollenhauer Str. 45, 13403 Berlin, tel.: 030 3241632, fax: 030 37591850, e-mail: webmaster@kontakty.org

W pilnych sprawach tel. kom.: 0176 21137428 oraz 0178 6990385

Postbank Berlin IBAN: DE07 1001 0010 0517 3861 07, BIC (SWIFT): PBNKDEFF

Godziny otwarcia: przyjmowanie reklam od wtorku do czwartku w godzinach od 10:00 do 17:00 lub na umówiony termin

Zespół redakcyjny: Redaktor naczelna/ wydawca: Marianna Klon, tel.: 0176 21137428

Redakcja: Izabela Klon-Dziągwa, Andrzej Klon, Marta Szymańska, Anna Burek, Jakub Tosik, Tomasz Klon, Grzegorz Szklarczyk

OD REDAKCJI: Uwaga! Prace prosimy przysyłać w formatach: *TIF, *EPS (level 2), *PDF (high quality), *CDR (max. v13), *JPG. Wszystkie użyte czcionki w dokumencie powinny być dostarczone oddzielnie w formacie OpenType lub zamienione na krzywe, rozdzielczość map bitowych nie niższa niż 300 dpi, w palecie kolorów CMYK. W innych przypadkach moduły mogą różnić się od przesłanych przez Państwa projektów, ZA CO REDAKCJA NIE ODPOWIADA! Zastrzegamy sobie prawo do skracania tekstów nadesłanych do redakcji i zmiany tytułów.

Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam ogłoszeń. Wszelkie przedruki i kopiowanie bez zgody redakcji zabronione. Mamy prawo odmówić zamieszczenia reklam i ogłoszeń jeśli ich treść i forma są sprzeczne z charakterem czasopisma „KONTAKTY”

Miejscowym sądem jest sąd w Berlinie. Prawem obowiązującym jest prawo niemieckie.

UWAGA: ze względu na utratę jakości oraz liczne błędy drukarskie, reklamy nie mogą być wypuszczane z programu Word.

Zasady odpłatności:

Ogłoszenia drobne i towarzyskie do 25 słów - 20 Euro (powyżej 0,50 Euro za każde słowo). **Ogłoszenia firmowe** - 1cm²: czarno-białe - 1,70 Euro, w kolorze - 2 Euro. **Ogłoszenia firmowe** - 1 cm²: strona 3 i ostatnia w kolorze - 2,50 Euro. **Ogłoszenia ekspresowe w internecie** (do 20 słów) - 10 Euro za miesiąc ekspozycji. **Ceny bez podatku.**

Uwaga! Przy wpłatach do 7 dni za ogłoszenia ramkowe pow. 50 Euro udzielamy rabatu: 3 miesiące - 5%, 6 miesięcy - 10%, 12 miesięcy - 15%. Reklamy firmowe (powyżej 9 cm x3 cm) zlecone do opracowania przez grafika „KONTAKTÓW” płatne 30 Euro.

Dojazd: S+U 9 Bahn / stacja Rathaus Steglitz, przesiadka na Bus 186, kierunek Lichterfelde-Süd, przystanek docelowy: Gärtnerstr.

W naszej ofercie ponad 200 modeli samochodów wielu renomowanych marek!!!

● Renault ● Mercedes ● Audi ● BMW ● Volkswagen ● Nissan ● Mini ● Opel ● Toyota ● Dacia ●

Propozycje pana Szulca na MAJ 2026!!!

RENAULT MEGANE IV GRANDTOUR EXPERIENCE 1.5 DCI 110 ENERGY NAVI APPLE CARPLAY ANDROID AUTO MUSIKSTREAMING
81 kW (110 PS), 79.800 km, diesel, manualna skrzynia biegów, 2018, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, podgrzewane siedzenia, tempomat, kontrola ciśnienia w oponach, kontrola trakcji, system nawigacji, CD, radio, MP3, bluetooth, streaming muzyki, światła przeciwmgielne, czujnik deszczu, czujnik światła, serwisowany zgodnie z książką serwisowa
Cena: **9.890 €**

RATY od
89 €/mies.

RENAULT TRAFIC KASTEN L1H1 3,0T KOMFORT 2.0 DCI 145 ENERGY EU6D-T
107 kW (145 PS), 66.945 km, diesel, manualna skrzynia biegów, 2018, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, elektryczne szyby, czujniki parkowania, elektryczne lusterka zewnętrzne, kontrola trakcji, światła przeciwmgielne, szyby barwione, podgrzewane lusterka zewnętrzne, drzwi przesuwne, komputer pokładowy, system start-stop, serwisowany zgodnie z książką serwisowa
Cena: **19.890 €**

RATY od
169 €/mies.

RENAULT KANGOO RAPID EXTRA 1.5 DCI 90 FAP SORTIMO STANDHEIZUNG
66 kW (90 PS), 41.566 km, diesel, manualna skrzynia biegów, 2019, klimatyzacja, centralny zamek, elektryczne szyby, wspomaganie kierownicy, tempomat, kierownica wielofunkcyjna, kontrola trakcji, radio, USB, bluetooth, zestaw głośnomówiący, bagażnik dachowy, drzwi przesuwne, komputer pokładowy, system start-stop, asystent ruszania pod górę, serwisowany zgodnie z książką serwisowa
Cena: **10.890 €**

RATY od
89 €/mies.

RENAULT CLIO VI 160 E-TECH FULL HYBRID EVOLUTION
116 kW (158 PS), 1.000 km, hybrid, automatyczna skrzynia biegów, 2026, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, elektryczne szyby, tempomat, czujniki parkowania, kontrola trakcji, zestaw naprawczy opon, asystent parkowania, czujnik światła, system wykrywania zmęczenia, regulacja świateł, kamera cofania, radio, bluetooth, Apple CarPlay, Android Auto, komputer pokładowy, system start-stop, serwisowany zgodnie z książką serwisowa
Cena: **25.890 €**

RATY od
219 €/mies.

RENAULT AUSTRAL EVOLUTION 160 MILD HYBRID AUTOMATIK
116 kW (158 PS), 13.200 km, benzyna, automatyczna skrzynia biegów, 2024, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, centralny zamek, podgrzewane siedzenia, czujniki parkowania, ogranicznik prędkości, kontrola trakcji, czujnik deszczu, czujnik światła, asystent ruszania pod górę, kontrola odległości, regulacja świateł, kamera cofania, radio, USB, ekran dotykowy, felgi aluminiowe, wybór profilu kierowcy, system start-stop, komputer pokładowy
Cena: **24.890 €**

RATY od
219 €/mies.

PEUGEOT 308 GTI
200 kW (272 PS), 154.994 km, benzyna, manualna skrzynia biegów, 2017, klimatyzacja, wspomaganie kierownicy, tempomat, czujniki parkowania, kierownica wielofunkcyjna, tempomat, kontrola trakcji, system nawigacji, CD, radio, USB, bluetooth, regulacja świateł, kamera cofania, felgi aluminiowe, dach panoramiczny, elektryczny hamulec postojowy, czujnik deszczu, czujnik światła, system start-stop, komputer pokładowy
Cena: **14.680 €**

RATY od
129 €/mies.

AUDI A6 AVANT 50 TDI QUATTRO SPORT
210 kW (286 PS), 154.000 km, diesel, automatyczna skrzynia biegów, 2020, klimatyzacja, centralny zamek, elektryczne szyby, podgrzewane siedzenia, tempomat, czujniki parkowania, fotele sportowe, kierownica skórzana, system nawigacji, system nagłośnienia, radio, USB, MP3, bluetooth, sterowanie głosowe, ładowanie indukcyjne, streaming muzyki, kontrola trakcji, regulacja świateł, felgi aluminiowe, relingi dachowe, dach panoramiczny, czujnik deszczu, napęd na wszystkie koła, komputer pokładowy
Cena: **26.890 €**

RATY od
249 €/mies.

LAND ROVER RANGE ROVER SPORT SDV6 HSE
188 kW (256 PS), 142.000 km, diesel, automatyczna skrzynia biegów, 2012, klimatyzacja, centralny zamek, elektryczne szyby, tempomat, kierownica wielofunkcyjna, kontrola trakcji, komputer pokładowy, światła przeciwmgielne, kamera cofania, system nawigacji, CD, radio, bluetooth, sterowanie głosowe, dach przesuwny, felgi aluminiowe, czujnik deszczu, czujnik światła, asystent zjazdu ze wzniesienia
Cena: **13.890 €**

RATY od
119 €/mies.

Posiadamy w naszej ofercie ponad 300 aut.

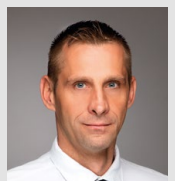
Zobacz nas na:

www.renault-kaufmann.de, www.autokomis-berlin.pl

Oferujemy sprzedaż ratalną oraz leasing samochodów nowych i używanych!

Dogodne spłaty rat dla osób posiadających firmy lub zatrudnionych w Niemczech

Zapewniamy usługi serwisowe oraz przeglądy techniczne w naszych firmowych warsztatach!

p. Cezary Szulca

Tel.: 769923-25

Jedyna tego typu firma w Niemczech. Co nas wyróżnia ?

tradeoffice24.com GmbH, Piotr Winiarski, CEO
Westhafenstr.1 | 13353 Berlin
Tel.: +0049 30 21966038 | Fax: +49 30 21966174
office@tradeoffice24.com
www.tradeoffice24.com

Tylko u nas w jednym miejscu, w jednym zespole i według branży:
wielojęzyczni inżynierowie, ekonomiści, prawnicy, doradcy podatkowi i ubezpieczeniowi,
eksperti marketingu międzynarodowego, tłumacze • Organizacja dystrybucji
towarów i usług • Stała opieka w trakcie otwierania i działalności firmy.
Oferujemy adres, serwis biurowy, prowadzenie księgowości, prowadzenie reprezentacji
i przedstawicielstw firm z Polski • Eksport, import, handel, produkcja.
Międzynarodowe targi i giełdy kooperacyjne. Strategia. Projekty.

Poland Business Center World
Światowe Stowarzyszenie Firm Polskich i Polonijnych

info@PolandBusinessCenter.world
www.PolandBusinessCenter.world

Bądźmy w kontakcie!

INTERNET DOMOWY
INTERNET MOBILNY
TELEFONY KOMÓRKOWE

KARTY SIM TELEFONY & AKCESORIA INTERNET I WIELE WIĘCEJ!

+49 176 482 077 84 +49 30 818 680 77

teleberlin.pl

WSZYSTKIE PORADY SĄ
DARMOWE I W JĘZYKU POLSKIM!

ZAPRASZAMY!

teleberlin.pl Inh. Teodor Mainka, Friedrich-Wilhelm-Str.83, 13409 Berlin

iPhone SAMSUNG NOKIA SONY HUAWEI MI LG Vodafone Blau ortel mobilcom debitel ay ylidiz yourfone GTELO

KFZ-GUTACHTERBUERO.COM

GUTACHTEN | BEWERTUNG | PRÜFUNG | BERATUNG.

RZECZOZNAWCA SAMOCHODOWY

- Ocena szkód powypadkowych
- Ocena wartości pojazdu
- Oględziny u klienta, szybkie terminy

MÓWIMY PO POLSKU!

Współpracujemy z renomowaną polskojęzyczną kancelarią adwokacką w Berlinie

Markus Kleeberg

Neue Straße 10, 14163 Berlin
Bergstraße 67, 12169 Berlin

+49 176 790 930 35

info@kfz-gutachterbuero.com

**Bezpłatna
wycena szkody
dla
poszkodowanych!**

